

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIU

★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

ODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), APRIL 14, 1949

STEVILKA (NUMBER) 74

Škof Santin se je zopet oglašil

TRST, 13. aprila — Tržaški škof Antonio Santin, ki je pred vojno bil znana kot vneti zatiralec slovensčine na Primorskem, je danes izjavil, da se v jugoslovanski zoni Trsta "sistematično preganja vero" in apeliral na Združene narode, naj to "preganjanje" ustavijo.

"Ko Združeni narodi vodijo diskusije glede verskih preganjanj na Madžarskem in v Bolgariji, bi bil čas, da posvetijo pozornost tudi brutalnim kršitvam verskih pravic v jugoslovanski zoni Svobodnega tržaškega ozemlja, kjer bi versko svobodo moral zagotoviti Varnostni svet Združenih narodov," je rekel Santin.

Italijanski škof je posebno opozoril na zadevo z dvema mehičima, katere so Jugoslavlani baje vrgli iz somastana, kakor na ponovno aretacijo nekega župnika, ki je bil že obsojen radi sabotaže.

(Poleg zloglasnega Margottija, ki je v imenu fašistične Italije skušal odnarediti primorske Slovence, je bil tudi Santin znan kot vneti zatiralec vsega, kar je na Primorskem bilo slovenskega in hrvaškega. Že kot reški škof se je odlikoval s svojimi ukori, ki jih je na levo in desno delil slovenskim in hrvaškim duhovnikom, ki se niso hoteli pokoriti njegovim fašističnim ukazom. Takrat, seveda, ni bilo nobenega "verskega preganjanja!")

Dve ženi je moral podpirati

MEMPHIS, Tenn., 13. aprila — Policija je danes aretirala nekega Davida Pragerja, starega 29 let, ki je kot blagajnik oškodoval neko premogovno družbo za \$27,762.

Pragerja sta spravili v zagnato dve ženi in dve skupini igralcev košarke. Na njih je potrošil večji del denarja. Aretiran je bil, ko se je vračal od svoje druge žene v Los Angelesu, k prvi, ki biva v Memphisu. S prvo ženo ima tudi otroka.

Na zaslišanju je Prager priznal, da s svojo mesečno plačavo v znesku \$200 ni mogel izhajati. Organiziral je dve skupini igralcev košarke, na katere je trošil večje vsote denarja. Policija pa pravi, da je precej denarja trošil za obiske svojih drugih ženi v Los Angelesu, kamor se je čez teden vozil z letalom. Pred tremi leti se je prvič oženil, lani pa je vzel še drugo ženo.

Do nedavno prva žena ni sploh slutila, da se je njen mož ponovno oženil in da je prišel v finančne stiske. Toda pred zadnjim obiskom svojih drugih ženi je vse priznal in ji povedal, naj o tem obvesti družbo, pri kateri je bil zaposlen. Ko se je vrnil, ga je policija čakala na letališču.

JUGOSLAVIJA BO DO- BILA ANGLEŠKE OBROČE

LONDON, 13. aprila — Jugoslavija je naročila od Dunlop Rubber Co., Ltd. pnevmatike (tires) za buse in troke v vrednosti \$2,000,000. Predstavniki družbe je naznanil, da je prva pošiljka bila že poslana v Jugoslavijo.

Zadnji teden je maršal Tito naznanil, da bo Jugoslavija morala trgovati z zapadnimi državami, če bodo dežele Kominforme nadaljevale s svojim ekonomskim bojkotom Jugoslavije.

Kongres odobril 16 milijard za oboroževanje Zedinjenih držav

Kongresnik pravi, da se bo moralo
uničiti Rusijo z atomskim orožjem

WASHINGTON, 13. aprila — Po dveh dneh debat je kongres danes odobril \$16,000,000,000 za oboroževanje Zedinjenih držav, kar je največja mirnodobna vsota za vojaške potrebe v zgodovini dežele.

Debate so se sukale večinoma okrog vprašanj, kdo bo nosil atomske bombe nad Rusijo — mornarica ali pa letalstvo? Kongresnik Cannon je izjavil, da bodo v slučaju vojne zračne sile, ne pa mornarica vrgle atomske bombe na Moskvo. Kongresnik Taber pa je zahteval, da se ne določa nobenih večjih izdatkov za mornarico, ker itak že ima 10,000 ali pa 14,000 letal.

Po daljših debatah je končno bilo odobreno, da se mornarici določi \$5,010,873,000, zračnim silam pa \$6,215,609,000.

V kongresu se je odprto govorilo o možnosti atomske vojne proti Rusiji. Kongresnik Cannon je kar naravnost povedal, da bodo ameriški bombniki morali z atomskimi bombami uničiti vse vojaške centre v Sovjetski zvezi v prvih treh tednih.

"S podpisovanjem Severno-atlantske vojaške zveze smo dobili baze. Vse, kar zdaj potrebujemo, so letala, ki bodo vrgla atomske bombe," je rekel Cannon. "Moskva in vsa ostala središča Rusije morajo biti tarča en teden po začetku vojne."

Cannon je dejal, da bi dalje v treh tednih morali biti uničeni vsi važnejši centri v Sovjetski zvezi, ker da bi v nasprotjem sovjetska armada v 60 dneh zavzela celo Evropo.

Cannon je predsednik kongresnega odbora za določanje izdatkov, ki je priporočil, da se za zračne sile odobri \$6,215,609,000.

Proti zastopavljanju mornarice je nastopil kongresnik Vinson, predsednik odbora za oborožene sile. Toda Cannon mu je odgovoril, da se bojne ladje, ki nosijo letala, ne bi mogle sploh približati tarčam za atomsko bombardiranje, ker mornariška letala lahko letijo kvečjem 500 do 700 milj daleč.

Istočasno s kongresno akcijo glede oboroževanja dežele je senat odobril imenovanje Stephena T. Earlya za obrambnega tajnika.

ŠTIRJE MRTVI V TORNADU V GEORGIJI

MANCHESTER, Ga., 13. aprila. — Srednje-zapadno Georgijo je danes udaril močan tornado. Posebno hudo so bila prizadeta mesta Manchester, Zebulon, Griffin, Concord in Bethany.

Dve deklici, stari osem mesecev, sta bili ubiti v Bethany, ko je tornado podrl hišo. V istem mestu je bil ubit tudi neki železniški delavec, v Zebulonu pa neki mož.

Materialna škoda je velika. Mnoge hiše so porušene, trgovine poškodovane, avti prevrnjeni in telefonske žice pretrgane.

MURRAY NAPADEL PLEMENSKE PREDSDODKE

PITTSBURGH, 13. aprila. — Predsednik CIO Philip Murray je danes napadel organizacijo American Bowling Congress, ki je zamorec izobčila iz kegljaškega tekmovanja.

Murray je izjavil, da je takšna akcija popolnoma "ne-ameriška."

Cela Kitajska bo baje komunistična

Nepotrjena poročila
pravi, da so se
nacionalisti vdali

NANKING, 13. aprila — Iz Peipinga prihajajo močni znaki, da so se predstavniki kitajske nacionalistične vlade vdali zahtevam komunistov, na osnovi katerih bi cela Kitajska prišla pod oblast komunistov.

Komunistični radio je v posebnem bulletinu naznanil, da so se formalna mirovna pogajanja začela po neuradnih pogovorih in posvetovanjih.

Komunisti so naslovili nankinški vladni ultimatum, na katerega želijo odgovor do petka. Ultimatum sloni na osmih zahtevah komunističnega voditelja Mao Tze-tunga. Komunisti so opetovano opozarjali, da ne bodo pristali na mirovna pogajanja, dokler nacionalisti ne bodo sprejeli pogojev. Sedanja pogajanja v Peipingu niso smatrali za uradna mirovna pogajanja do današnjega naznanila.

Prvi pogoj komunistov je, da se kaznuje kitajske vojne zločince. Komunisti so ponudili, da bodo umaknili s seznama vojnih zločincev začasnega nacionalističnega predsednika Li Thung-jena in ostale, ki so pripravljene prispevati za sklenitev miru. Toda Čiangkajšek in njegova žena se še vedno nahajata na čelu seznamu.

Drugi važni pogoji so reorganizacija kitajske armade, ki bi prišla pod kontrolo komunistov, izobčenje reakcionarnih elementov iz vlade in sprejetje nove ustave, na osnovi katere bi Kitajska postala ljudska republika.

Zgleda, da se sedaj sestavlja besedilo mirovne pogodbe.

Sovjetski tisk poroča o ameriških bazah v Norveški

MOSKVA, 13. aprila — Sovjetski časopisi so danes pričeli poročila iz Finske, glasom katerih je v Norveško dospela posebna ameriška delegacija, ki proučuje norveško ozemlje in obalo, z namenom, da bi se zgradilo vojaške in mornariške baze.

Poročilo pravi, da bodo na osnovi tajne določbe v Atlantski zvezi Zedinjene države imele pravico uporabljati baze v Norveški do leta 1970.

V ameriški delegaciji se so glasno s poročili nahajajo vojaški inženirji, uradniki za zveze in ostali izvedenci. Delegacija je prišla v marcu. Posebno pozornost se bo posvetilo transportaciji v Norveški in jo preuredilo, da bi lahko služila za ameriške vojaške potrebe.

Sovjetski tisk dalje pravi, da ena tajna določba v Atlantski zvezi predvideva, da bodo Zedinjene države odobrile dolgoročni kredit in za 65 odstotkov financirale stroške za izgradnjo predlaganih baz, dočim bi Norveška preskrbela ostali denar.

RESNO POMANJKANJE LASULJ V ANGLIJI; PLEŠCI SO V SKRBEH!

LONDON, 13. aprila. — Izdelovalci lasulj, ki tekmujejo, da bi pod vladnim programom preskrbeli dovolj lasulj za plešče obojega spola, so danes objavili vznemirjajočo vest, da se je pojavilo resno pomanjkanje lasulj.

Takoj ko je delavska vlada naznanila, da bo "socializirala" angleške pleše in za njih skrbela v okviru posebnega zdravstvenega programa, so plešči začeli oblegati trgovine. Zalibog, pa je produkcija lasulj nekam bolj počasna.

Znanstveno je bilo ugotovljeno, da je v Angliji na vsakih osem plešastih moških po ena plešasta ženska. Patron angleških plešev je minister za zdravje Aneurin Bevan, ki je proštniral, da vsak plešec prav za prav potrebuje dve lasulji, ker od časa do časa je potrebno, da se jih pošlje v čistilnico. Nežni (plešasti, seveda) spol pa je upravljen na pet lasulj po pleši.

Brezplačne lasulje dobijo srečni Angličji, le če so plešasti od rojstva ali pa je pleša posledica kakšne nesreče. Toda tudi drugi lahko dobijo lasulje, če si svojo plešo jemljejo preveč kruto, tako da nimajo duševnega miru ali pa se jim zdi, da so lepši z lasuljo kot pa brez nje. V to zadnjo kategorijo spadajo po večini žene.

Kako bo angleška delavska vlada rešila vprašanje pomanjkanja lasulj, še ni znano. Toda izvedenci za plešce pravijo, da se mlajša generacija slabo zanima za lasuljarsko umetnost in ne želi sodelovati. Na j bo kakor že, eno je jasno — plešci v Angliji so zadnje čase zelo potrti.

Vile rojenice

Snoči so se zglasile vile rojenice pri Mr. in Mrs. Joseph Wm. Klein, 19407 Muskoka Ave., in jima pustile v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Mati in dete se nahajata v Glenville bolnišnici. Mlada mama je hči poznane družine Mr. in Mrs. Matt Prelec, 18621 Chickasaw Ave., ki sta sedaj prvič postala stari oče in stara mama, ponosni oče je pa sin poznane družine Mr. in Mrs. Joseph Klein, 19420 Meredith Ave., ki sta s tem dogdom postala tretjič stari oče in stara mama.

Tetica štokljka se je oglasila pri družini Mr. in Mrs. Ray Russ, 16801 Grovewood Ave., in pustila zalo hčerkico-prvorojenka. Mlade mamice deklško ime je bilo Delie Tekancic. Tako je postala Mrs. Caroline Tekancic zopet stara mama.

Naše čestitke!

Dodatek

V zahvali za pokojno Mrs. Mary Lukek se je pomotoma izpustilo ime Mr. in Mrs. John Pižem iz E. 237 St., ki sta v spomin pokojnice prispevala za streptomycin. Družina pokojnice se jima iskreno zahvaljuje!

Gromiko obtožil zapadne sile, da snujejo atomsko vojno proti Rusiji

Maršallov plan ogrožen v štirih evropskih državah

Svobodno tržaško ozemlje
stane letno \$17,000,000; bo
vedno odvisno od pomoči

PARIZ, 13. aprila. — Evropski obnovitveni načrt (Maršallov plan) je resno ogrožen v štirih evropskih državah. Te države so:

Zapadna Nemčija, Grčija, Avstrija in Svobodno tržaško ozemlje.

Ameriška politika verjetno sloni na domnevi, da je obnova zapadne Nemčije potrebna za obnovo cele Evrope. Anglija in Francija sta vznemirjeni, ker se bojita, da bi zapadna Nemčija utegnila postati njihova industrijska tekmovalka. Radi tega sta obnovo ovirali.

Kar se Grčije tiče, povzroča glavobola Zedinjenim državam radi civilne vojne. Pod Maršallovim načrtom je dobila v prvem letu \$172,000,000 toda ta vsota bo morala biti zvišana.

V Avstriji je položaj tudi težak. Industrija še ni obnovljena in se v vzhodni zoni nahaja pod kontrolo sovjetskih oblasti. Dobil je \$278,000,000.

V enem letu je Svobodno tržaško ozemlje, ki ga zapadne sile nameravajo izročiti Italiji, dobilo v okviru Maršallovega plana \$17,000,000. Uradniki Maršallovega plana se izogibljajo vprašanju, kdaj bo Trst stal na lastnih nogah. Na splošno bo Svobodno tržaško ozemlje nadalje odvisno od ameriške pomoči.

Verjetno se bo s programom nadaljevalo do leta 1952 in bo stal ameriško zakladnico do \$17,000,000,000.

SENATORJI BODO TRI DNI "POČIVALI"

WASHINGTON, 12. aprila. — Demokratični voditelj Scott W. Lucas je danes naznanil da bodo senatorji imeli tridnevne velikonočne praznike.

"Delo" v senatu se bo prenehalo v četrtek. Početka potrebni senatorji pa bodo nadaljevali z mlatenjem prazne slame v ponedeljek.

Enako "utrujeni" so tudi člani poslanske zbornice, ki bodo počivali do 25. aprila.

Pozdravi

Pozdrave iz krasne Californije pošiljata bivša Clevelandčana Mr. in Mrs. Rudolph A. Knaus, 10550 Shoshone Ave., Granada Hills, Cal., kamor sta se pred nedavnim preselila.

Iz lepe Floride, kjer se solnčita in zabavata, pa pošiljata pozdrave Mr. in Mrs. Michael Telich. Pišeta, da sta obiskala naše Slovence, med katerimi je več bivših Clevelandčanov, v Samsuili, kjer imajo svoje lepo obdelane farme.

Bolezen

Ze nekaj časa se nahaja bolan na domu Richard Podboy, sin poznane družine Mr. in Mrs. Michael Podboy, 15250 Lake Shore Blvd. Zdravje se mu je začelo polagoma zboljšati in prijatelja ga sedaj lahko obiščejo. Želimo mu, da bi čim prej popolnoma okrevail!

NEW YORK, 13. aprila — Zastopnik sovjetskega zunanjega ministra Andrej Gromiko je danes na Generalni skupščini Združenih narodov obtožil države Severno-atlantske zveze, da hočejo izolirati Rusijo in da proti nji pripravljajo napadalno atomsko vojno.

Gromiko ni zahteval nobenih akcij Združenih narodov proti državam Atlantske zveze, temveč je le opozoril, da Sovjetska zveza smatra nedavno sklenjeni vojaški pakt zapadnih držav za napadalni pakt naperjen proti Sovjetski zvezi.

Ameriški delegat Warren R. Austin je takoj po obtožbah Gromika podal časnikiarjem izjavo, rekoč, da Severno atlantska zveza ni "napadalna."

Gromiko je izjavil, da skušajo dežele Atlantskega pakta obkrožiti Rusijo. Poudaril je, da ta vojaški pakt daje osnovne obstoja Združenih narodov, da pa bo kljub temu Sovjetska zveza še vnaprej podpirala principe Ustavne listine Združenih narodov.

"Podpisnice Severno-atlantske zveze podvzemajo široko zasnovane vojaške mere, katere se ne more opraviti z interesi obrambe teh dežel," je rekel Gromiko.

"To posebno velja za takšne dežele kot so Zedinjene države, Anglija in Francija, kjer je v teku močna tekma v oboroževanju in kjer se ustvarjajo vojaški načrti proti Sovjetski zvezi. V to so vključeni načrti za uporabo atomskega orožja, s katerimi nekateri ameriški državniki roljajo vedno bolj često.

"Severno-atlantsko skupino dežel se je ustanovilo kot orodje za vsiljevanje ameriške in angleške nadvlade nad ostalimi deželami in ljudstvi," je med ostalim izjavil sovjetski delegat.

Gromiko je vprašal, kaj bi Zedinjene države storile, če bi kakšna velika sila, oddaljena več tisoč milj od ozemlja Amerike ustanovljala letalske baze v Mehiki. Gromiko je pristavil, da imajo prav ameriški cerkveni voditelji v Wisconsinu, ki protestirajo proti Severno-atlantski vojaški zvezi.

Varietni program v Euclidu

Euclidsko kulturna društva bodo s sodelovanjem collinwoodskega dramskega zbora "Anton Verovšek" podala v nedeljo popoldne zanimiv varietni program v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Program se bo pričel točno ob 4:30 uri popoldne.

Vspored te priredbe bo vsakok bogat. Nastopili bodo priljubljeni pevci zbora "Slovan", mladi pevci zbora "Adrija", ki so že neštokrat pokazali, da posedajo v svoji sredi prav dobre pevске in igralske moči, člani in članice dramskega zbora "Naša zvezda" in seveda tudi "Antona Verovška". Po programu se bo v spodnjih prostorih serviralo okusno večerjo, zabave bo s sekanjem pirhov, itd., nato pa se zabava zaključil s plesom, za katerega bo igral Koželov orkester.

Ves prebitek te priredbe na velikonočno nedeljo je namenjen v sklad za zgradbo novega doma v euclidski naselbini, ki je že prerasla sedanje prostore društvenega doma.

Češke oblasti zaprele Američanko

PRAGA, 13. aprila. — Češke oblasti so preteklo soboto aretirale načelnico ameriškega relief v Češkoslovaški Miss Vlasto Vraz, ki da se je ukvarjala s političnimi aktivnostmi proti sedanji češkoslovaški vladi.

Miss Vraz se je nahajala v Pragi od leta 1945. Doma pa je iz Berwyna, blizu Chicaga, Ill.

Čeprav je bila ameriška uradnica aretirana že v soboto, je ameriška ambasada o tem sporočila šele danes. Baje se je nameravala v kratkem vrniti v Zedinjene države in je prijateljcem že povedala, da se verjetno ne bo več vrnila.

Zaradi zboljšanja stanja prehrane je bil ameriški reliefni urad v Pragi zaprt. Miss Vraz pa je ob neki priliki izrazila up, da se bo vrnila v Prago kot časnikiarska poročevalka.

Glavni ameriški konzularni uradnik v Pragi Carroll Parry je izjavil, da je obiskal Miss Vraz v ječi. Z njo je govoril v prisotstvu predstavnika češkoslovaškega zunanjega ministrstva in dveh policijskih agentov.

Kot je izjavil Parry, mu je Miss Vraz povedala, da češkoslovaške oblasti s njo ravna jo dobro.

Tobin veruje v preklic T-H zakona

WASHINGTON, 13. aprila — Delavski tajnik Maurice Tobin je danes izjavil, da bo kongres verjetno preklical Taft-Hartleyev zakon in brez "bistvenih" sprememb odobril vladno delavsko predlogo.

Vladna predloga zagovarja preklic Taft-Hartleyevega zakona v celoti in ponovno ozakonjenje Wagnerjevega akta, s posebno določbo, s katero bi bile prepovedane jurisdikcijske stavke in bi predsednik imel pravico, da ukaže 30-dnevno "premirje" v stavkah, ki "ogrožajo javno blaginjo in zdravje."

Tobina so časnikiarji vprašali, če tudi delavski voditelji verujejo v sprejetje vladne predloge. Na to vprašanje je odgovoril, da so verjetno sedaj bolj optimistični.

Nedavno je AFL ugotovila, da je za preklic Taft-Hartleyevega zakona le 43 senatorjev, da 42 senatorjev zakon podpira, 11 pa se jih še ni odločilo.

Zadeva s Taft-Hartleyevim zakonom bo ponovno prišla pred kongres 26. maja. Doslej ni bilo ničesar ukrenjeno, da bi se zakon preklicalo, čeprav je to bila ena od glavnih predsednikovih volilnih obljub.

Euclidsko kulturna društva priredbe

VARIETNI PROGRAM
v nedeljo 17. aprila
ob 4:30 popoldne

v Slov. društvenem domu na
Recher Ave.

Po programu ples — igra Kožel
orkester

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE HENDERSON 5311-12 CLEVELAND 3, OHIO
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
 By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
 (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
 For One Year—(Za eno leto) \$8.50
 For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
 (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
 For One Year—(Za eno leto) \$10.00
 For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
 Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

WALLACE O SEVERNO-ATLANTSKEM PAKTU

II.

Danes mi že trošimo več kot polovico našega državnega budžeta za oboroževanje in mrzlo vojno. Že se zbirajo črni oblaki ekonomske krize. Cene kmečkim pridelkom so padle za eno tretjino, trgovina je v padanju in na milijone Američanov je brez dela.

Toda to je samo začetek. Pred nekaj tedni je pet zapadno-evropskih držav izjavilo, da potrebujejo ameriško orožje in material za 36 do 70 divizij. Sedaj imajo samo sedem divizij. Stane od \$200,000,000 do \$400,000,000, da se oboroži eno edino moderno divizijo. Tako bo račun Strica Sama za ponovno oboroževanje Evrope znašal na deset milijard dolarjev.

Zahtevam od administracije, da v polni odkritosrčnosti objavi ta uničevalni račun ameriškemu ljudstvu, predno se pakt pošlje v odobritev v senat. Zahtevam od vlade, da poravna te izdatke na osnovi opozorila, ki ga je podal predsednik Truman v januarju, ko je rekel, da zvišani stroški za oboroževanje pospešujejo naglo inflacijo in ekonomski kaos.

Te milijarde, pristavljene našemu sedanjemu programu od \$21,000,000,000 za mrzlo vojno, pomenijo, da v Ameriki ne bomo gradili ne hiš, ne šol in ne bolnišnic. Bivši obrambeni tajnik Forrestal je lani v decembru izjavil, da ameriško ljudstvo ne samo, da bo moralo opustiti domače reforme, pač pa tudi zadržati pasove in znižati svoj življenjski standard, da bi se ponovno oborožilo svet. Kongres nam je, da v naprej vedeti, kako bo to. Isti teden, ko je glasoval za več letal, je sklenil, da se bo zgradilo manj hiš z zmernimi cenami; omilil je kontrolo cen in v koalicijski z obema strankama zanikal zamorskem ljudstvu po presnetljivih in sramotnih debatah zakone za državljanske pravice.

Ta isti kongres, ki je že glasoval za ogromne vsote denarja za oboroževanje, je zamudil priliko, da bi preklinal Taft-Hartleyev zakon in odobril pomoč za naraščajoče število brezposelnih. Vse to delamo in zanemarjamo v imenu armadnega oborožanja ene dežele, katere odgovorni državniki ne trdijo, da lahko in da hočejo izvršiti vojaški napad izven svojih meja.

Prava nacionalna varnost sloni bolj na ekonomski stabilnosti in politični moči, kot pa na vojni sili, je izjavila Hooverjeva komisija. Ogromni izdatki za orožje bodo po določbah pakta uničili to stabilnost in razsuli to moč.

Pred enim mesecem je naša Progresivna stranka objavila budžet za obilico, budžet za izgradnjo resnične nacionalne varnosti z znižanjem izdatkov za oboroževanje in zagovarjanjem miru. Milijardi dolarjev, ki jih vlada predlaga za izdatke pri oboroževanju zapadne Evrope, bi lahko porabili doma za izgradnjo ameriške obilice. Lahko zgradimo po zmernih cenah vsako leto 2,000,000 hiš. Lahko zavarujemo vsakega moškega, ženo in otroka proti brezposelnosti, bolezni in pomanjkanju v starosti. Lahko zagotovimo dostojen dohodek ameriškemu kmetu, zboljšamo njegovo zemljo in razvijamo doline velikih rek, tako da odvrnemo nevarnost poplav in dobimo ceneno električno energijo. Lahko dvignemo minimalne plače in zgradimo šole in bolnišnice za vse ameriško ljudstvo.

Vse te stvari lahko storimo za Američane, samo če ustavimo izdatke naših virov za nemogoč in nerazumen poskus, da bi stražili ves svet. Lahko jih uresničimo, samo če se vrnemo v demokratsko vero, da ima vsak narod pravico odločati o svoji življenjski poti in o obliki svojih političnih in ekonomskih sistemov.

V tem novem paktu obstoja posebna značilnost, kateri se je v tisku posvečalo le malo pozornosti.

To je: če je sedaj ameriška politika za to, da se oboroži Evropo, ali bomo zopet oborožili tudi Nemčijo?

Zaradi nemškega militarizma in nemške agresije smo bili prisiljeni, da se v teku ene generacije borimo v dveh vojnah. Naši vojaški voditelji so že sklenili, da bodo dali orožje Nemcem—istim neizpremenjenim in neskešanim Nemcem, proti katerim smo se borili.

Po Atlantskem paktu bodo nacisti zopet dobili uniforme. Kot piše izvedenec "New York Timesa": "Mnogi od naših vojaških opazovalcev zagovarjajo načrt, ki odprto temelji na možni uporabi španske in nemške moške sile."

Res, tudi Spanija!

Kajti Franco je bil prvi, ki je novembra leta 1944 v enem svojem pismu Churchill predlagal—zapadno zvez,

Oton Župančič:

PREDAJ SE VETROM

*Predaj se vetrom—naj gre, kamor hoče!
 Naj srce se navriska in izjoče!
 Vendar mornar, ko je najvišji dan,
 izmeri daljo in nebeško stran...*

Igo Gruden:

TALCI

*V drugem so nadstropju pet jih vzeli,
 talci so bili s številke ene,
 čuli skozi strop smo osamljene,
 ko zvečer sprehod so svoj imeli.*

*Jutro v snegu, mesec med oblaki,
 blizu je vabilo k sedmi maši:
 zvon ne bo zapel ob smrti vaši,
 ki po veži vam gredo koraki.*

*Kje uporni duh naj smisel išče
 za človečnost v zmotah nespravljenj
 V milih so očeh obtožbo živo
 nesli v grob, ko šli so na morišče.*

*Ne vprašuj, tovariš, kaj bo z nami,
 pokoj želi zdaj njihovi duši!
 Čul sem glas, ko da se zemlja ruši:
 "Pali so za nas v Gramozni jami."*

*Kaj je sova v mesto prihitela?
 Smrtni ptič vse jutro se oglašal:
 sosed nič sosedu več ne vpraša,
 vsem sta kri in mozeg zledenela.*

Lojze Lavrič: TALCI

UREDNIKOVA POŠTA

Koncert pevskega zbora "Triglav"

Cleveland, Ohio.—Zbor "Triglav" je najmlajši v Clevelandu. Prvi koncert smo imeli lanske leto 9. maja. Kdor je bil navzoč je vsak rekel, drugi pa spet pridemo, kdor pa ni bil, pa upamo, da nas obišče letos.

Veliko je truda in stroškov pri zborih. Ker priredimo samo en koncert v letu, se obračamo na vse od blizu in daleč, da nas posetijo ko bomo na 1. maja zopet nastopili z izbranim vsprememom. Nas je 32 pevcev za mešan zbor, nastopijo pa tudi v mali skupini. Prepričali se boste, da zbor lepo deluje in gre naprej. Ponosni smo na dobrega učitelja, Mr. Frank Vauterja. Več nas je, ki nismo imeli nikdar not v rokah, dokler se ni začel ta zbor, a z dobro voljo se vse naredi.

Kot običajno pri priredbah, zlasti pa pri nastopih, imajo

uradniki največ dela. Tudi naš predsednik se zelo trudi in z veseljem dela, da bi bil uspeh čim boljši, toda jaz ga ne morem hvaliti, zakaj? (Zato, ker je moj možiček, drugače bi mu pa zapisala par besed.)

Izvoljen je bil posebni odbor za ta koncert. Kot slišim, bo vse izvršil tako, da bo za vse prav. Na zadnji seji smo razmotrivali glede oglasov. Kot vedno, se oglašajo Mrs. Tony Zeleznik, da daruje za oglas potom radija. Ker smo želeli imeti na slovenskem radio programu en teden popreje, to je 24. aprila, a ker ni bilo mogoče dobiti prilike, prosimo, da poslušate na 1. maja ob 10:30 zjutraj na postaji WGAR. Hvala Mr. in Mrs. Zeleznik, ki vodita tukajšnjo mlekarno. Hvala tudi Mr. J. Pultzu, ki je daroval za programe. To je dokaz, da so pripravljeni pomagati pevskega zbora do boljšega uspeha.

Mi Slovenci na zapadni stra-

proti Rusiji. Da, Francova Španija—katero sta ustvarila Hitler in Mussolini—je v našem taboru, ker sovražijo Rusijo prav tako, kakor sovražijo protestantizem.

Ali si nekdo domišlja, da ne bodo sledili na seznamu ameriških zaveznikov tudi Japonci s svojim nedotakljivim cesarjem in njegovimi admirali in generali? Kaj ne, to je "praktična politika?" Zelel pa bi biti navzoč, ko bodo njihove lepe odlike protolmačene duhovom naših mrtvih na Pacifiku in obali Rene.

Povem vam, to vendar ni praktična politika, to je nepraktična in nemoralna politika, to je politika, ki nas lahko vodi samo v pogubo. Potrdilo tega nam je stanje v Kitajski in Grčiji.

(Dalje prihodnjico)

ni, imamo dom z velikim vrtom. Povečali so kuhinjo in točilnico za boljše postrežbo, da je res dosti boljše kot prej. Kadar je pa nastop, smo pa primorani iskati primeren oder drugje. Srečni smo, ker nam je mogoče dobiti dvorano z odrom na razpolago takoj preko ceste našega doma. Na ta način lahko ustrezemo posetnikom našega koncerta in pevcev. Po programu se vedno podamo nazaj v naš Dom, 6818 Denison Ave., kjer se zabava nadaljuje. Tako bo tudi na 1. maja. Koncert bomo imeli popoldne ob štiri uri v Sachsenheim dvorani preko ceste našega doma, zabavo pa v našem lastnem

domu. Za ples bodo igrali Stan Mauserjevi fantje. Joe Lah igra na harmoniko, tako da kar pete privzdiguje. Torej, le zabeležite si dan 1. maja, ko bo pot vodila k nam na West Side, kjer bomo "Triglavčani" zapeli, da bo kar donelo. Pridite zgodaj, da ne zamudite koncerta, ki se bo pričel točno ob 4. popoldne, kdaj bomo pa šli domov, pa ne vem... Torej, do prihodnjice, ko se zopet oglašim, pozdravljam vse naše prijatelje in znanke, ter želim vsem vselej velikonočne praznike in obilo pirohov!

Anna Jesenko.

TURIZEM IZVRŠEVALCEM PETLETKE

Le še kratek čas nas loči od začetka letošnje turistične sezone. Po vseh znakih sodeč bo letošnja sezona še bolj živa, kakor je bila lanska. Število turistov se je že lani močno povečalo v primeri s številom iz leta 1938. Ako vzamemo za primerjavo število turistov v sezoni leta 1938 in ga označimo s številko 100, je ta številka v letu 1948 narasla na 151.

Naraščanje turističnih potreb

V zvezi z naraščanjem števila putnikov, moramo zato ugotoviti tudi naraščanje turističnih potreb. Nadaljnji razvoj našega turizma je vedno tesneje povezan z razširjenostjo gostinske in hotelske mreže. Ta razširitev je tembolj važna, ker dosega sedanja zmogljivost obstoječe gostinske in hotelske mreže komaj 66% zmogljivosti mreže iz leta 1938. Zato bo letos za razširitev mreže gostinskih in hotelskih objektov investiranih več kot 320 milijonov dinarjev. Upati je, da se bo zmogljivost hotelskih podjetij letos povečala za osem do 10%. Kljub temu pa bo letos zmogljivost še vedno premajhna za tako veliko množico turistov, ki želijo v miru preživeti svoj dopust. Zato bo treba letos napeti vse sile in pravočasno pripraviti pravilno razporeditev turistov.

Planska razporeditev turistov

V letih 1947 in 1948 je bilo zaradi navala turistov v glavni sezoni prav težko najti prosto sobo ob morju, še težje pa v naših gorskih letoviščih. V Sloveniji je bila skoraj polovica vseh turistov iz ostalih republik. Lani smo sicer napravili poizkus, da bi tok turistov spravili v urejenjši tir, toda ta akcija ni popolnoma uspela. Premalo se je še upoštevala važnost podaljšanja sezone. Večina dopustnikov je odhajala na počitnice v juliju in avgustu, tako da je na primer v Dalmaciji v teh mesecih bilo 75% turistov v primeri s številom turistov v vsem letu.

V Sloveniji, kjer smo skušali naval turistov pravilneje razporediti, je bilo v letu 1947 v mesecih junij, julij, avgust skoraj 40% vseh turistov, v letu 1948 pa je v teh treh mesecih število padlo na 35% vseh turistov. Tako se je že lani v Sloveniji pokazalo naraščanje števila turistov v ostalih mesecih, predvsem v maju in septembru. Še bolj pa bo potrebno letos organizirati plansko razporeditev turistov, ako hočemo izkoristiti 100% zmogljivosti gostinskih in hotelskih objektov vsaj v šestih mesecih leta, ne pa le v dveh poletnih, navadno najbolj vročih mesecih. Ugodnosti za turiste izven glavne sezone

Za dopustnika, ki bo šel na odhiti v mesecih april, maj in oktober, to ne bo nikakoli žrtve, temveč bo imel tudi neke prednosti. Nešteto je naših turističnih krajev, v katerih je bivanje v teh mesecih mnogo prijetnejše kot pa v najbolj vročih mesecih. Gostinski in hotelski obrati tedaj tudi ne bodo prenatrpani. Dopustniki bodo v teh mesecih izven glavne sezone imeli tudi več miru, ki si ga na odhodu najbolj želijo. V mesecih izven glavne sezone bodo uživali do-

pustniki člani sindikata 35% popusta, dočim bo popust v mesecih junij, julij, avgust in september znašal le 25%.

Letošnja razporeditev turistov

V začetku februarja je bila v Zagrebu vsedrjavna konferenca, na kateri so izdelali načrt izkoriščanja zmogljivosti naših gostinskih in hotelskih objektov za vse leto in za vsa država. Ob enem pa so sprejeli sklepe za ureditev odnosov teh objektov do putnika in turistov. "Putnik" mora letos poskrbeti za neovirano in pravilno razmestitev turistov. To delo bo izvršil po svojih filialah in poslovalnicah v najtesnejšem sodelovanju s sindikalnimi organizacijami. Za člane sindikatov iz Slovenije bo v Sloveniji, Istri in Hr-

vatskem Primorju, Dalmaciji, Dubrovniškem Primorju in Črnogorskem Primorju na razpolago 1,266 ležišč, ki jih bo moglo izkoristiti okoli 25,000 članov sindikatov in njihovih svojcev iz Slovenije. Pri tem je računati, da bodo ostali dopustniki po sedanjih navadah izkoristili svoj odhiti v drugih hotelskih in gostinskih obratih posameznih turističnih krajev, v počitniških domovih, planinah itd.

Prijave dopustnikov pri Putniku

Vsak član sindikata—dopustnik se bo prijavil pri najbližji Putnikovi poslovalnici. Tu bo mogel videti razpored mest in si bo izbral datum v skladu s svojim dopustom. Plačal bo pri Putniku ustrezajočo vsoto in bo prejel hotelsko nakazilo, s katerim bo imel zagotovljeno sobo v določenem hotelu. Na tem nakazilu bo označena tudi številka sobe, tako da pri prihodu v hotel na bo imel nikakih neprijetnosti ali čakanja.

Hotelskih nakazil bo izdanih prav toliko, kolikor bo razpoložljivih mest v določenem terminu. Na ta način je zagotovljeno, da bo vsak gost svoje mesto tudi dobil. Putnik bo izdal obširen prospekt s točnimi navodili in nasveti za člane sindikatov, ki ga bodo razdeljevala sindikalne podružnice. Vsi dopustniki se bodo morali ravnati po teh navodilih, da se bo mogla načrtna razporeditev dejansko tudi izvesti.

Po "Slovenskem poročevalcu"

PRIMORSKE VESTI

Nezasiščen kulturni škandal v Gorici

V nedeljo 13. februarja se je primeril v Gorici nezasiščen škandal, ki nas spominja na dijaška nasilja v času fašistične strahovlade. Ob očitnem pasivnem vedenju varnostnih organov so se pripravljali katoliški mladeniči in fašistični izrodki, da z boksarji, surovimi klci in fašističnimi napadi motijo zavodne Slovence pri Prešernovi proslavi. Goriški podkvestor ni storil ničesar, da bi preprečil to barbarsko dejanje. Predsednika proslavnega odbora in zavedno protifašistko so napadali rani, osemdesetletno Slovenko so pretepli in opljuvali, mnoge, ki so zaradi fašističnega nasilja morali zapustiti dvorano, so pri izhodu napadli. Dogodek je vzbudil opravičeno ogorčenje pri vseh jugoslovanskih in resnično demokratičnih narodih. Pokazal je, kako nepopoljšljiva je reakcionarna plast italijanskih oblastnikov in fanatičnih zasleplencev. De Gasperi je režim dopuščal vse to, varnostni organi so gluhi in slepi. Razbojniško početje kriminalne sodre v Gorici razkriva lažnost raznih režimskih lepo zvenceh izjav o mirnem sožitju med Slovenci ter Italijani. Hkrati pa spoznavamo, kako iluzorni so čl. 3, 6. in 17. italijanske ustave. Izvršni odbor Demokratične fronte Slovencev obtožuje v posebni resoluciji goriške varnostne organe krivde zaradi preprečene proslave in terja kazni za krivce, ker je le na ta način mogoče preprečiti ponavljanje podobnih kulturnih škandalov. Tudi Pevsko in glasbeno društvo v Gorici, ki je priredilo proslavo, je protestiralo pri goriškem prefektu zaradi šovinističnega napada na slovensko kulturno prireditel, in obsodilo ravnanje pasivnih varnostnih organov, kar je v nasprotju z določili mirovne pogodbe in kar preprečuje mirno sožitje obmejnih Slovencev ter Italijanov.

Razne novice

Podgorski mladinci so gostovali s svojim "Jurčkom" v Dobrodo. Podgorski mladinci so svojo nalogo lepo opravili. Njihovemu vzgladu hoče slediti tudi doberdobska mladina.

V Mirnu je telovadno društvo odprlo dobro opremljeno telovadnico, ki so jo preuredili mirenki mladinci s prostovoljnimi delom.

V Trstu so splovili v ladjedelnicah sv. Marka novo 360 tonsko tovorno ladjo s hitrostjo 12 vozlov. Ladjo so zgradili delavci omenjene ladjedelnice, ki so lahko ponosni na svoje delo.

V Štandrežu smo proslavili stoletnico Prešernove smrti. Dvorana pri Lutmanu je bila premajhna, da bi sprejela vse ljudi.

V Petejaku v Slovenski Benečiji je umrla zavedna Slovenka Jusa Marisa; doživela je starost 67 let. V Trstu so umrli 25 letni Franko Obersnel, 84 letna Franciška Stoka, 67 letna Josipina Lokar, 56 letni Alfred Smerdu, 73 letni Henrik Rožič, 68 letna Ivanka Stare, 72 letna Ana Brus, poročena Cucek, 72 letna Karolina Ferluga vd. Škerl, 74 letni Anton Sudič, 20 letni Ivan Milkovič, 78 letna Marija Sis in 69 letna Klotilda Jejič.

(SANS—Chicago)

KRONICNI PHANCIO DOBLO PENZIO

NEW YORK, 12. aprila.—"The Consolidated Edison Co." je danes naznanila, da je neozdravljivo pijanstvo postavila na seznam bolezni, radi katerih bi se njeni uposlanci lahko umaknili v pokoj in prejeli onespobilstveno penzijo.

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Vstopil je poveljnik šeste brigade Grigorij Bogatirjev. Široki rdeči obraz se mu je svetil od potu, ogorele rdečkaste obrvi so bile ježno nasršene. Ne da bi smel čepico z mokrim temenom od znoja, je prisedel za mizo.

— Po kaj si prišel? — je vprašal Kudinov in z umerjenim nametom pogledoval Bogatirjeva.

— Streliva daj.

— Saj sem ga dal. Koliko pa ti je treba? Misliš, da imam tu le tovarno za naboj, ali kaj?

— Kaj pa si dal? Po en za bojček na moža? Mene kar za sapajo iz strojnica, jaz pa samo hrbet krivim in v tla lezem. Ali je to vojna? To je pasja smrt! Kar misli si! ...

— Počakaj, Bogatirjev, mi dva se o velikih rečeh meniva, — ko pa je videl, da se Bogatirjev namerja oditi, je dodal: — Postoj, ne hodi, nobene skrivnosti ni pred teboj. ... Torej, vidiš, Melehov, če se ne bomo niti na tej plati obdržali, potlej bomo poskusili preboj. Popustili bomo vse, ki niso v vojski, pustili bomo ves pratež, pehoto bomo posadili na voze, vzeli s seboj tri baterije in se bomo prebili k Doncu. Tebe mislimo postaviti na čelo. Imaš kaj proti?

— Meni je vse prav. Kaj pa naše družine? Križ čez dekleta, ženske, starce.

— Je že tako. Bolje je, da samo oni poginejo, kakor da bi morali vsi skupaj konec vzeti.

Bogatirjev se je nasmehnil in odmajal z glavo.

— Letos bodo ženske toliko mužikov nadelale — ne prešteješ jih! Rdeči so zdaj ko volk na babe. Ono pot smo se umaknili iz Belavina, tudi prebivalci so odšli z nami, neko mlado babše pa je ostalo. Drugo jutro gledamo, pa ti po vseh štirih kobacila. Tovariši so jo tako zdelali, da se še na nogah ni mogla držati ...

Kudinov je povesil ustne kotičke, dolgo molčal, potlej pa je vzela z mize čašnik.

— Da, še ena novica: vrhovni poveljnik je prišel poveljevat četam. Slišati je glasove, da je zdaj v Millerovu ali pa v Kantemirovki. Vidiš, kako rinejo proti nam!

— Prav zares? — je podvomil Grigorij Melehov.

— Res, res! Na, tule, preberi. Poslali so mi Kazančani. Včeraj zjutraj je pri šumilinski naša oglednica naletela na dva jezdeca. Obadva sta bila rdeča tečajnika. No, kozaki so ju posekali in pri enem — starejšem na oči, so pravili, morebiti je bil še kak komisar — so našli v torbici tale časopis z dne dvajsetega tega meseca z nazivom "Na poti." Prav šegavo nas opisujejo! — Kudinov je ponudil Melehovu list z voglom, odtrganim na kozji parkelje.

Grigorij se je bežno ozrl na naslov članka, podčrtan s tintnim svinčnikom, in začel brati: "UPOR V ZALEDJU." Upor dela donskih kozakov se vleče že nekaj tednov. Vstajo so dvig-

nili agenti Denikina — protirevolucionarni častniki. Zaslombo je dobila med kozakiški kulaki. Kulaki so potegnili za seboj znaten del srednjih kozakov. Polnoma mogoče je, da so v tem ali onem primeru trpeli kozaki kake krivice zastran posameznih predstavnikov sovjetske oblasti. To so spretno izrabili Denikinovi agenti, da so podnetili oženj prekucije. Belogardistični birizi se delajo na področju vstaje za pristaje sovjetske oblasti, da bi se laže zadržali v zaupanje srednjemu kozaku. Potemtakem so se protirevolucionarni obešenjaki, kulake koristi in nevednost kozakiških množic za nekaj časa strnili v eno v nespametnem in zločinskem uporu v zaledju naših armad na južnem bojišču. Vstaja v zaledju je za vojaka isto kakor za delavca ulje na plečih. Da se bomo vojskovali, da bomo varovali in branili sovjetsko deželo, da bomo polovili posestniško - denikinske prevarante, moramo nujno imeti zanesljivo, mirno, prijateljsko delavsko-kmetško zaledje. Najpomembnejša naloga je torej zdaj, da očistimo z dona upor in upornike.

Osrednja sovjetska oblast je zapovedala, to nalogo izpolniti prej ko prej. Na pomoč ekspedicijskim četam, ki se bijejo z nizkotno protirevolucionarno prekucijo, so prišla in prihajajo iz vrstna ojačenja. Najboljši delavci organizatorji so na poti

semkaj, da bodo izvedli neodložljivo nalogo.

Treba je zatrete upor. Naše rdečearmeje mora prešiniti jasna zavest, da so uporniki vešenjskega ali jelanskega ali bukanovskega okraja neposredni pomagači belogardističnih generalov Denikina in Kolčaka. Čim dalje bo trajal upor, tem več žrtev bo na obeh straneh. Preli-vanje krvi je mogoče zmanjšati samo po eni poti: s tem, da zadamo hiter, brezobziren, uničujoč udarec.

Treba je zatrete vstajo. Treba je odpreti ulje na plečih in ga izžgati z žarečim železom. Potlej bo roka južnega bojišča svobodna, da bo zadala sovražniku smrtni udarec.

Ko je Grigorij do konca prebral, se je mrko nasmehnil. Članek ga je navdal s srditostjo in nejevoljo. "Komaj so malo začrkali s peresom, pa so nas že sparili z Denikinom in nas prištel med njegove pomagače ..."

HIŠE NAPRODAJ

V BLIŽINI E. 185 ST.

Hiša s 9 sobami; se lahko rabi za dve družini. Vse naravo barvno in popravljeno. Sploh vse v najboljšem stanju. Beneski zastori, zimska vrata in okna, 2 garaži. Se prodaja za samo \$11,900.

KOVAC REALTY
960 E. 185 ST.

NAPRODAJ

LOTA NAPRODAJ

na Warrensville in Green Rd.; 40x175. Prijazna naselbina. Ker se želi hitro prodati, dobi kupec po znižani ceni \$400. Nizki davki. Pokličite PO 8688

IŠČE STANOVANJE

Vdova s dvema hčerama

vse tri zaposlene, želi dobiti stanovanje s 4 ali 5 sobami. Mirne, nobena ne kadi ne pije. Če kdo ima stanovanje za oddati, naj blagovoli pokliče

HE 5311

PRILETNA DVOJICA

želi dobiti stanovanje s 3, 4 ali 5 sobami. Kdor ima za oddati naj pokliče

EN 0943

ODRASLA SLOVENSKA DRUŽINA

3 oseb želi dobiti v najem stanovanje s 4 sobami. Mirna, stanovita družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli sporoči naslov v urad "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., HE 5311.

Grdina Hardware
6127 St. Clair Ave.
UT 1-3750
EUCLID STORE
22336 Lake Shore Blvd.
RE 0403

— No, kako, velja? Z žarečim železom mislijo izžgati. Nu, pa bomo še videli, kdo jo bo komu zagodel! Kaj, Melehov? — Kudinov je počakal na odgovor in se obrnil k Bogatirjevu: — Naboj bi rad? Dobiš! Po trideset kosov na jezdeca, za vso brigado. Zadosti? ... Pojdi v skladišče dobodi. Nakazilo ti bo napisal načelnik preskrbovalnega oddelka, stopi k njemu. Ampak tam se, Bogatirjev, bolj kot na sabljo, na zvijačo zanesi, ljuba duša!

— Z gorjeve ovce dobiš kveč.

V NAJEM

OPREMLJENO SOBO

se odda v najem samskemu dekletu, ki dela, ali poštenemu moškemu. Nahaja se od E. 185 St. in Neff Rd. Pokličite KE 1736

TRGOVINE NAPRODAJ

GROCERIJA - MESNICA

Dober promet; stanovanje s 3 sobami; lastnik želi prodati radi boleznim. Sprejme se vsako primer-no ponudbo. SERPAS SPECIALISTS PO 7434

jemu šop volne! — se je zasmelaj vzradošeni Bogatirjev, se poslovil in odšel.

Potem ko se je Grigorij Melehov dogovoril s Kudinovom glede nameravanega umika k Donu, je odšel tudi on. Pred odhodom je vprašal:

V primeru, če bom vso divizijo pripeljal do Bazkov, ali se bom mogel s čim predložiti?

DVA FURNEZA

Proda se dva furneza, srednje velikosti, v zelo dobrem stanju. Dobi se jih poceni. Vprašajte na 1201 E. 176 St., po šesti uri zv.

Christiana Lodge
... and Cottages
Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages each with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. ALL SPORTS: Golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests.

Located in Christiana Lake in a grove of large trees, 100 acres of private playground on U. S. 112.

Write for folder

Christiana Lodge

DOMINIK KRASOVEC, Prop.
Phone: 9126 F 5
P. O. Edwardsburg, Mich.

— To jo ugameš? Konjenica pojde vsa s plavanjem čez Don. Kje si še videl, da bi konjenico prevažali?

(Dalje prihodnjič)

URADNIKI DRUŠTVA
"NAPREDNI SLOVENCİ"
ŠT. 5 SDZ

Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ ima sledeče uradnike za leto 1949: Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1287 E. 169 St., tel.: IV 2048, blagajnik Tom Kraich, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki: Charles Koman, Frank Stefe, John Nestor.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. zjutraj v sobi št. 3, staro poslopje Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 30. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke.

THE MAY CO'S BASEMENT
Otroška velikonočna oprava

Dečji vse-volneni

Seti sukenj
in klobukov

5.95

Vrednosti 6.95
do 8.95

Več atraktivnih stilov v vse-volneni flaneli ali shetlands. Lepi obšivani okraski in čipkasti pique ovratniki in zapetnice. Rayon podloga. V lepih pastelnih barvah, mere 1 do 3.

Dekliške 2.99 do 3.99 bele
Rayon Luana in
Rayon Ninon

Obleke
1.00

Za prvo obhajilo ponosne deklice—krasna bela Luana obleka, z eyelet vrhom in širokim krilom. Tudi Rayon Ninon bolero stil. Mere 5 do 6½.

ČISTKA
Otroških 3.99

Rayon
Oblek
2.99

Pridite po te izredne nakupe zgodaj! Vključenih je več stilov, toda mnogo jih je le po en ali dva komada. Mere 1 do 3.

Žal: Ne sprejmemo poštnih ali telefonskih naročil

OTROŠKI 5.95 VSE VOLNENI CAPE SUITS

V prijetnih barvanih plaids ali solidnih barvah. Krilca z namramnicami ter haljami iz enakega blaga. Mere 3 do 6X.

3.99

Dekliške nove Mitzi
Velikonočne
obleke

1.99

V solidnih in pisanih barvah z prijetnimi okraski... vključenih je več lepih stilov. Najnovejše stalne barve. Mere 1 do 6.

Za deco in odrasle
deklice "Stantogs"
2-komadni
Suits

1.95

Lahko za obleči "boxer" hlačke iz bombažnega twill blaga z elastiko ob pasu, v pisanih barvah. Pleteni ali iz blaga, ki se z lahkoto opere. Mere 1 do 6.

Dekliška Rayon
Spodnja
krila

1.00

Tako privlačna za deklice... iz finega rayon blaga v beli ali tearose barvi. Mere 4 do 14.

Basement—oddelek z otroško opravo

Mandel's Appliance & Hardware Co.

15704 Waterloo Road

IVanhoe 6632

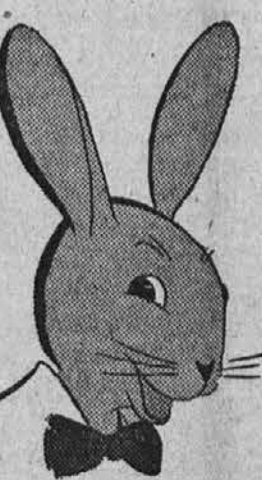
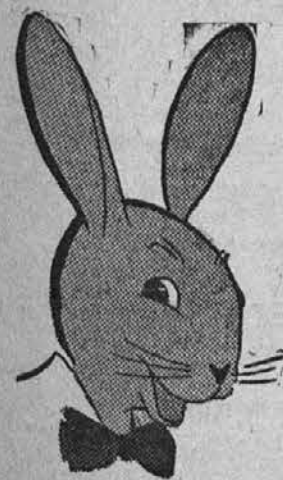
IMAMO MAYTAG PRALNE STROJE, KI SO PRIZNANI KOT NAJBOLJŠI. PRI NAS DOBITE TUDI VSE DELE (PARTS) ZA POPRAVO MAYTAG PRALNIH STROJEV. POLNA ZALOGA GRAMOFONSKIH PLOŠČ, SEVEDA SLOVENSkih.

Euclid Race Dairy & Ice Cream Co.

503 EAST 200th ST.

KEnmore 0515

VOŠČIMO VAM VESELE
VELIKONOČNE PRAZNIKE
IN OBILO PIRUHOV!

SODNA OBRAVNAVA V ČRNOMLJU KONČANA

Cernomelj, 23. feb.—V sodni obravnavi proti izdajalcem in vohunom je bil po končanem zaslišanju obtoženih Jarca in Savelija, zaslišan obtoženi Pavel Cvetko. Po kapitulaciji Nemčije je pobegnil v Italijo, a se je na posled odločil za vrnitev v domovino, ker je računal na amnestijo. Kot belogardistični klavec pa je zagrešil toliko zločinov, da je bil obsojen na smrt, nato pa pomiloščen na 20 let prisilnega dela.

Med zaslišanjem je priznal tesno sodelovanje s kaplanom Savelijem in njegovimi vohuni. Sodeloval je tudi pri umoru devet aktivistov, ki so jih polovili Nemci na osnovi spiska, ki sta ga sestavila Savelij in Jarc, pri čemer je pomagal tudi soobtoženi Jonke. Bil je navzoč tudi na sestanku vohunske družbe, na katerem so razpravljali o likvidaciji teh aktivistov in se je celo ponudil, da jih sam pokolje.

Včeraj se je sodna razprava nadaljevala z zasliševanjem obtožencev, ki je bila dopoldne končana, tako da so prišle popoldne na vrsto že priče. Zanimanje za razpravo je bilo še večje ter so prišli ljudje od blizu in daleč, ne samo z vlaki, marveč tudi z avtomobili, vozovi in peš. Prostrana dvorana v Domu ljudske prosvete je stalno nabito polna, množica ljudi pa se zbira ob zvočniku na trgu pred domom ter živo komentira priznanja, pa tudi izmikanja obtožencev in se vedno znova zgraja nad strahotnimi zločini, ki so jih zagrešili obtoženci pod vodstvom obtoženih dveh duhovnikov, izdajalcev svobodoljubnega slovenskega ljudstva.

Predsednik senata Mirko Kušar je včeraj najprej zaslišal obtoženega Mihaela Jonkeja. Čeprav ga obtožnica zelo obremenjuje in slika kot enega izmed najbolj vnetih vohunov, je Jonke izjavil, da se čuti "čisto nedolžnega." Na vse načine je skušal dokazovati, da je bil vse od začetka leta 1942 aktivist Osvobodilne fronte in da ni imel z župnikom Jarcom nobenega stika. Ko mu je predsednik senata predložil izpovedbe soobtožencev, je na vse načine zanimal, da bi imel kakršno koli zvezo z okupatorjem ali belo gardo, ter je trdil, da je odvrčal ljudi od slehernega sodelovanja z okupatorjem in njegovimi hlapci.

Dosledno je tajil vsa dejanja, ki mu jih očita obtožnica, zlasti pa, da bi bil izdal Italijanom partizansko taborišče med Višolom in Knežjo lipo, čeprav mu je soobtoženi župnik Jarc v obraz povedal, da je bil on tisti, ki mu je prinesel podatke o tem taborišču. Soobtoženi župnik Jarc je pri soočenju prav tako ponovil v obraz, da mu je sporočil Jonke, da prihajajo na njegov dom partizani, zaradi česar ga je naprosil, da naj posreduje pri Italijanih, da bi napadli partizane in tako preprečili, da bi se nadalje hodili k njemu.

Prav tako je Jonke pri soočenju z obtoženim Cvetkom trdovratno tajil, da bi izdal partizansko javko v bližini Vinice, ter ga je celo surovo ozmerjal z barabo in lažnivcem. Posebno trdovratno se je branil obtožbe, da bi bil sodeloval pri zajetju devetih aktivistov, ki so jih Nemci na pobudo obeh obtoženih duhovnikov umorili. Trdil je celo, da so ga Nemci ob tej priznani in ženski, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES)

bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in žensko, da ume-
rila opore.
Lekarna je odprta ob nedeljah.
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO ROAD
Cleveland 10, Ohio

liki aretirali in da je le slučajno ušel smrti.

Soobtoženi Cvetko pa povedal pri soočenju, da je Jonke vodil Nemce od hiše do hiše in ob aretaciji Savra celo pripomnil, da je to največji bandit. Tudi obtoženi Savelij je potrdil, da je bil Jonke eden izmed najbolj vnetih vohunov njegove vohunske mreže ter da so ga vsi smatrali za odločnega nasprotnika osvobodilnega gibanja.

Tudi obtoženi župnik Jarc je pri soočenju potrdil, da mu je Jonke prinašal vohunska poročila, in zlasti navedel kot partizanske zaupnike Savra, Kraškoviča in Pribiliča, ki so bili na podlagi tega aretirani in ustreljeni. Jonke je s hlinjenjem ogorčenjem vzkliknil: "Kako se more duhovni pastir tako lagati!"

Prej vneto vohunka, sedaj trdovratna lažnjivka

Zatem je bila zaslišana obtožena Marija Smarcelj. V svojem pohlepu po denarju ni samo prodajala za Judežve groše svojo narodno čast, temveč je celo svojo lastno hčer Katico in nje-
no prijateljico Marijo Iskro spečala s fašisti in se jim vdinjala kot vohunka. Čeprav jo vsi soobtoženci slikajo kot najbolj vneto vohunko in zagrizeno sovražnico narodno osvobodilnega gibanja na Lazih, ki je vsestransko sodelovala z okupatorjem, je zanimala vsako krivdo in jo trdovratno tajila. Ves čas okupacije je izdajala partizane in pristaše Osvobodilne fronte ter sama ali preko župnišča pošiljala ovadbe okupatorju.

Tajila je, da je sploh poznala obtoženega Cvetka in sploh ime-

la kakšne zveze z vohunstvom. Trdovratno je zanikala vse do konca, čeprav so ji soobtoženci v obraz povedali, da laže.

Soobtožena Marija Iskra priznala svojo krivdo

Najbolj je postavila na laž zanikanje Smarceljeve naslednja obtoženka Marija Iskra. Komaj 16 let stara dekle je stara Smarceljeva pritegnila v vohunsko službo ter je postala agilna delavka vohunske trojke na Lazih. Priznala je, da so Marija Smarceljeva, njena hčerka Katica in ona skupaj sestavljale vohunska poročila, ki jih je nato ona spisala, nakar so jih poslale v župnišče ali pa okupatorskim komandantom.

Obtoženi Savelij je potrdil, da je sprejemal vsa poročila on in jih oddajal dalje.

Obtožena Iskra je priznala, da so skupaj izdale učitelja Zupanca in njegovo ženo, aktiviste Jožeta Radeta, vse tri brate Kobe-

te in Selerja. Izpovedala je, da stara Smarceljeva ni pustila, da bi poročila prenašala njena hčerka, ker je bilo to nevarno, pač pa je stalno priganjala k vedno novim izdajstvom ter zlasti zahtevala, naj se likvidirajo bratje Kobetovi in Rauhovi. Če kaka ovadba ni imela pričakovane uspeha, so vlagale vedno nove ovadbe, dokler niso dosegle svojega namena.

Vredna hčerka svoje izdajalske matere

Zadnja je bila zaslišana obtožena (Dalje na 6. strani)

AKO SI ZAŽELITE KOZAREC DOBREGA PIVA
ALI VINA NA DOMU, POKLICITE NAS IN MI
VAM GA DOPELJEMO NA DOM.

Imamo vse vrste piva in različna vina.

BRIDGE BEVERAGE

NICK POPOVIČ, lastnik

540 E. 152nd St. - MU 5832

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

FRANK A. MARINCIC

FINA MESENINA

PRVOVRSTNO PREKAJENO IN
SVEŽE MESO TER OKUSNI ŽELODCI

542 E. 152nd St. - MU 5832

Gospodinjam se priporočamo za poset, ker bomo
vedno postregli zadovoljivo in po zmerni ceni.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem

POŠILJATEV DARIL V JUGOSLAVIJO

STANDARD PAKETI

Potom Odbora zamorete od sedaj v nadalje, naročevati nove STANDARD PAKETE, ki so napolnjeni z jestvinami, katerih količina in cene so označene na drugi strani. V cenah teh paketov so vpoštet stroški prevoza, kakor tudi zavarovalnina DO NAJBЛИŽJEGA PRISTANIŠČA ALI LUKE PREJEMALCA V JUGOSLAVIJI. — Paketi so zavarovani le za popolno izgubo (Total Loss).

Paketov št. 1 zamorete odposlati na največ petero oseb, tako, da je vsak paket naslovljen na DRUGO OSEBO.

MOKA

Pošiljamo le prvovrstno BELO MOKO v vrečah po 100 funtov in sicer po \$9.00 vreča, a PLAČANO VOZNO DO REKE, in — po \$12.00 za vsako vrečo z PLAČANIM PREVOZOM DO NAJBЛИŽJEGA POSTAJE ali LUKE NASLOVLJENCA v Jugoslaviji.

RAZNO

Pošiljamo tudi streptomycin in druga zdravila in sicer na podlagi zdravniških receptov iz Jugoslavije. Pakete z jestvinami priredimo na način po Vaši želji.

Pošiljamo tudi BARVE, POSTELJE, BIKIKLE, HIŠNE PEČI za drva in premog, kakor tudi ELEKTRIČNE STROJE ZA PRANJE, itd. —
— Ako želite kaj takega odposlati, obrnite se na nas.

Pakete in moko odposiljamo na Reko vsak drugi teden.

OPAZKA — tem potom naznanjamo pošiljateljcem, da smo mi za vsa naročila le posredovalci pošiljateljev in tukajšnjih oblasti, in da radi tega vsako naročilo postane takoj lastnina pošiljatelja.

V A Ž N O

Čeki in Money Ordri morajo biti naslovljeni na DOBROVOLJNI ODBOR.

Ako bi nastal slučaj izven naše kontrole, in bi treba nadomestiti kakšne predmete, bomo nadomestili z predmeti iste ali višje vrednosti.

DOBROVOLJNI ODBOR.

STANDARD PAKETI

Zavoj št. 1

Cena \$35

10 lbs. Spaghetti
20 lbs. Sugar
10 lbs. Green Coffee
15 lbs. Red Kidney Beans
5 lbs. Barley
5 lbs. Split Peas
3½ lbs. Farina
2 lbs. Lentils
1 lb. Noodles
2 lbs. Cocoa
½ lb. Hard Candy
5 lbs. Lard

6 cans Tomato Paste,
6 oz. per can
2 cans Powdered Milk,
1 lb. per can
4 cans Sardines
3¼ oz. per can
1 can Peaches
(1 lb. 13 oz. can)
1 lb. Sweet Chocolate
1 doz. Black and White
Thread
1 pkg. Assorted Needles
18 pkg. Lipton Noodle Soup
½ lb. Tea
4 oz. Black Pepper

Zavoj št. 2

10 lbs. Rice
1½ lbs. Luncheon Meat
12 lbs. Macaroni
5 lbs. Sugar
4 oz. Black Pepper
5 lbs. Coffee
12 pkg. Lipton Soup
2 lbs. Lard

Cena \$15.50

Zavoj št. 4

20 lbs. Spaghetti
7 lbs. Rice
5 lbs. Sugar
4 lbs. Green Coffee
1 lb. Powdered Milk
3 cans Tomato Paste
6 pkgs. Lipton Noodle Soup
4 ozs. Black Pepper

Cena \$16

Zavoj št. 5

8 lbs. Spaghetti
20 lbs. Rice
5 lbs. Coffee
5 lbs. Sugar

Cena \$14

Zavoj št. 3

47 cakes Laundry Soap
12 cakes Face Soap
4 lbs. Lard
2¼ lbs. Luncheon Meat

Cena \$15

Zavoj št. 6

7 lbs. Spaghetti
3 lbs. Green Coffee
5 lbs. Sugar
5 lbs. Rice
1 lb. Barley
2 lbs. Lard
1½ lbs. Corned Beef
6 pkg. Lipton Noodle Soup
2 cans Tomato Paste
4 ozs. Black Pepper
½ lb. Tea
½ lb. Cocoa
1 lb. Powdered Milk
1 lb. Sweet Chocolate

Cena \$16

Dobrovoljni Odbor

245 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Tel.: WAtkins 4-9016

Želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike!

MATT BAR

MR. IN MRS. MATT LUCICH, lastnika

17222 St. Clair Ave.

Pri nas dobite vedno sveže pivo, pristno vino in okusen prigrizek. — Prijazna postrežba.

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

SIMEN'S DRY GOODS

694 E. 200 St. - IV 6446

Pri nas dobite vedno veliko izbero finega spodnjega perila, nogavic in nešteto drugih stvari.
PRIJAZNA POSTREŽBA

ISKRENA VELIKONOČNA VOŠČILA VSEMI

JOHN MAROLT

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

15931 Saranac Road

PRI NAS DOBITE VSE, KAR JE POTREBA ZA DOBRO VELIKONOČNO KOSILO

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEMI

TREBEC EXCAVATING

STEVE TREBEC, kontraktor in lastnik

ZA IZKOPAVO KLETI, PORAVNAVO VRTA
DOPELJAVO ZEMLJE IN PESKA, POKLICITE NAS.

567 E. 200 St. - IV 7625

JOHNNIE'S BAKERY

3916 St. Clair Ave.

Vsakovrstno fino pecivo, kruh, torte, "nut rolls," "poppyseed rolls" in velikonočna jagnja.

PO NAROČILU SPECIMO VELIKONOČNE ŠUNKLE ZA 75c VSAKO

Želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem našim cenjenim gostom in prijateljem!

K. J. CAFE

5363 St. Clair Ave.

Tony in Pauline Jansa
ter Rosie Kern

Priporočamo se za poset naše gostilne za praznike ter ob priliki ko zaželite kozarec dobre pive, vina ali žganja. Serviramo tudi okusen prigrizek.

ROSE'S CAFE

MRS. ROSE FRANK IN SINOV

1301 E. 54 St., Marquette

Vsem našim gostom, prijateljem in znancem želimo vesele velikonočne praznike in mnogo piruhov!

Prvovrstna postrežba—dobra pijača—okusen prigrizek
GODBA ZA ZABAVO VSAK PETEK IN SOBOTO

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

ARCADE MARKET

16226 Arcade Ave. - KE 5193

FRANK BRADAC, lastnik

Vedno prvovrstno meso, doma sušene šunke in
mesene klobase.

VSABI TOREK RIŽEVE IN KRVAVE KLOBASE

Se priporočamo vsem za naklonjenost.

FRANK HRIBAR IN SINOVI

GOSTILNA

16819 Waterloo Road

IMAMO DOBRO PIVO, VINO IN ŽGANJE TER
OKUSEN PRIGRIZEK

Imamo tudi televizijo.

Se prijazno priporočamo za obisk, ker tu boste
vedno našli prijetno družbo.

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

VSEM MOJIM ODJEMALCEM SE ISKRENO
ZAHVALIM ZA NAKLONJENOST IN SE
PRIPOROČAM ZA V BODOČE

Pri meni je prvovrstno delo, dobra roba, zmerne cene.

GABRENJA SHOE HOSPITAL

Edini slovenski čevljar v Euclidu
22010 IVAN AVENUE

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

Vesele velikonočne praznike in
obilno piruhov želimo vsem!

DANIEL STAKICH in SIN ter LUDWIG RADDELL

Insurance Agency and Real Estate
Fire, Auto, Tornado, Plate Glass, etc.

15813 Waterloo Road

KE nmore 1934

TECK'S TAVERN

882 EAST 185th STREET
IVanhoe 9560

Mr. in Mrs. Joseph Tekavcic, lastnika

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter
okusen prigrizek in veselo družbo.

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

Blago je vedno najboljšje kakovosti, cene zmerne,
postrežba uljudna.

6806 St. Clair Avenue

Modna trgovina z moško in žensko opravo
Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

VUKCEVIC TAVERN

649 East 152nd St. - MU 9595

PIVO - VINO - PRIGRIZEK
LEISY BOCK BEER

Pivo dostavimo na dom brezplačno.

Naj bo duh velikonočnih praznikov z vami!

BRANISLAV NUŠIČ:

Humoreske in satire

(Nadaljevanje)

To je bila resda neprekinjena in dolgotrajna bitka, v kateri so bili na eni strani profesorji in znanost, na drugi strani pa jaz sam. Kajpada sem v takšni neenaki borbi moral skoraj vedno odjenjati jaz, pri čemer pa sem se tolažil s tistim modrim ljudskim rekom, da pametnejši vselej odneha. Sicer pa sem moral popuščati že zato, ker so profesorji v boju z menoj, svojim sovražnikom, vselej posluževali tistega priljubljenega, toda nespodobnega sredstva: da so nasprotnika pri pouku ali pri izpitu vedno spraševali tisto, česar ni vedel. Tako so mi onemogočili, da bi bil v boju za obstanek dosegel kakršen koli uspeh.

Ta boj pa je moji družini že kar v rodu; tako so se bojevali mnogi moji predniki, še zlasti pa njihovi potomci. Postavim, ko je neki moj sorodnik vstopil v prvi razred gimnazije, ga kar štiri leta ni zapustil, na priliko tako, kakor človek ne zapusti njive ali travnika, ki ga je pridobil po dolgem in mučnem pravdanju. Moj sorodnik je prav tako imel prvi gimnazijski razred za dediščino in za posest, odkoder ga živa duša ne sme pregnati. Zaman so ga profesorji prepričevali, da gimnazijski razred ni nikakršna nepremičnina; zaman so ga prepričevali, da mora že zavoljo samega šolskega zakona nekoč zapustiti razred, fant je ostal dosleden in zvest svojemu prepričanju in je vztrajno dalje hodil v isti razred. Naposled so profesorji obupali in potrpežljivo čakali, da bo moj sorodnik goden za ženitev, nakar ga bodo morebiti le potegnili iz šole.

Neki moj drugi sorodnik je tolikanj vzljubil šolo, da se je celo lotil učiteljskega poklica. Eden izmed mojih sorodnikov pa je spravil še same profesorje v zagato. Tri leta se je šolal in tri leta vztrajno molčal. Ta ali oni profesor je bil radoveden in bi bil rad slišal, kakšen glas ima. In so bili med profesorji taki, ki jih je minila potrpežljivost in so ga rotili, naj zine kar koli. Profesor matematike ga je skušal celo obupno vleči za ušesa, da bi fant dal kak glas od sebe, na priliko tako, kakor če pritisneš na gumb in zazvojni zvonec.

Toda dečko je tudi ob tem vztrajno molčal in gledal profesorja s predrznim pogledom, kakor pač gledamo vsi v naši družini. Zaradi takega upornega molka so bili profesorji tem bolj v zagati, ker nikakor niso mogli dognati, za katero vejo znanosti je bolj nadarjen, fant pa je kakor vidite z molkom vse to spretno prikrival.

Ne da bi pustil v nemar tako svetla izročila, sem se skozi osnovno šolo še nekako prevlekel, ampak ne toliko po lastni sposobnosti, kolikor po zaslugi očetove pozornosti do učiteljev. Vsa štiri leta ljudske šole sem skrbno lovil muhe, delal v nalogah velike packe, rezljal z nožičem šolske klopi in prihajal sleherni dan domov s tako umazanimi, črnimi prsti, kakor da sem se učil barvarstva, ne pa ljudske šole.

Na koncu četrtega leta me je mati oblekla v novo obleko, me vzdaj skrbno zapela, vtaknila v žep opran in lepo zložen robeč, me počesala na prečo po sredi glave in me sama odvedla v šolo, kjer sem pred številnimi go-

sti deklamiral nekaj rodoljubnega iz pesmarice, zaradi česar me je gospod prota poljubil na čelo, okrožni načelnik pobožal, oče pa se razjokal. To dejanje je pomenilo, da sem bil od te ure dalje gimnazijec.

Preden sem šel v gimnazijo, mi je oče spregovoril daljšo besedo in me prepričeval, da moram poslej biti resen in da moram misliti na svojo bodočnost. Mati me je blagoslovila in tetke so se ganjene zjokale, menda zato, ker so sočustvovala z mojim bodočim mučeništvom. Oče je v nagovoru zlasti naglašal, da mu moram zdaj biti v čast in ponos, in to sem si zapisal prav globoko v srce. Saj bi bržčas tudi bil očetu izpolnil želje, ko bi le bili tudi profesorji v to privolili.

Enkrat samkrat, tako se spominjam, sem bil pri telovadbi

očetu v ponos, sebi pa sem razbil nos. A z drugimi predmeti je šlo, da me bog obvari! Tisto, kar je trdil prota o profesorjih, da v uri računanja govore o krščanskem nauku, v uri risanja pa o sončnem mrku, je bilo pri meni vprav narobe: kadar me je profesor vprašal kaj iz krščanskega nauka, sem odgovoril o sončnem mrku; če pa me je vprašal kaj o računstvu, sem odgovarjal iz katekizma.

Če bi bili profesorji pokazali vsaj ščepec dobre volje, bi bili vprav po tem, da nikoli ne odgovarjam na tisto, kar me vprašajo, spoznali v meni nekaj politični talent. Toda oni vsega tega niso opazili, in v tem je bil zametek vseh nesporazumov med profesorji in menoj. Po takem sem seveda na koncu prvega leta padel pri izpitu iz treh predmetov in mi ni kazalo nič drugega, kakor da ponavljam prvi razred.

(Dalje prihodnjič)

JOHN TAVČAR

ŽELIM VSEM PRIJATELJEM IN ZNANECM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

DAVE'S SHOE STORE

FINO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

716 E. 152nd St. - GL 1766

Vesele velikonočne praznike želimo
vsem Slovincem!

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in
prijateljem!

WATERLOO WALLPAPER STORE

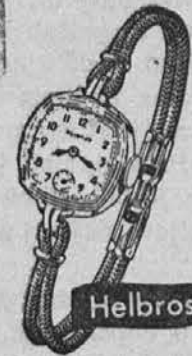
MRS. MARY SYLVANUS, lastnica

15404 Waterloo Rd. - KE 3648

PRIDITE IN SI OGLEDJTE RAZNE VZORCE

STENSKEGA PAPIRJA ZA 1949 LETO.

Krasne zapestne in žepne ure

Lepa zapestna ura za žensko ali pa zapestna ali žepna ura za moškega napravi darilo, ki bo ostalo v trajnem spominu.

Pri nas jih imamo obširno zalogo v vseh znanih izdelkih in po cenah, ki vam bodo ugajale.

Oglejte si tudi razno drugo zlatino, prstane, broške in ovratnice, itd., s katerimi lahko obdarte vaše drage.

FRANK CERNE JEWELRY

6412 St. Clair Ave.

Želimo vsem vesele velikonočne praznike
in obilo piruhov!

SVEC PHARMACY

LEKARNA

3790 EAST 116th ST. - MI 9890

Pridite po vaše lekarniške potrebščine k nam.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

ŽELIMO VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
IN OBILO PIRUHOVI!

Louis L. Ferfolia

LICENCIRAN POGREBNIK

9116 Union Avenue

Michigan 7420

Mi vedno skušamo nuditi
simpatetično in zadovoljivo
poslugo ko se družina pre-
minulega obrne do nas.

RENO CAFE

10401 Reno Avenue

DIamond 6299

Dobro pivo, vino in tobak

Veselo velikonočno želimo vsem posetnikom in
prijateljem!

ANTON ZELEZNIK

SLOVENSKA MLEKARNA

3298 West 58th St. MEloose 1857

Dovajamo mleko v Newburgh, Maple Heights in
Garfield Heights

Pri nas si tudi lahko nabavite razna zmrznjena jedila,
kot purmane, kokoši in drugo perutnino,
sadje in zelenjavo.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

PRIJATELJ'S PHARMACY

Slovenska lekarna

ST. CLAIR AVE. Cor. EAST 68th ST.

ENdicott 4212

MAX'S AUTO BODY SHOP

1109 E. 61st St. - UTah 1-3040

MAX ZELODEC, Prop.

SPECIALIZING IN REPAIRING OF
WRECKED AUTOS

Painting—Color Matching

Body and Fender Repairing on All Types of Autos

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

KRAMER'S LOUNGE BAR

FRANK IN MARY KRAMER, lastnika

SLOVENSKA GOSTILNA

Se priporočamo

747 E. 185th St. - IV 9619

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VSEM!

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in
avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO
SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA

15813 WATERLOO RD.

KE 1934

Good Time Cafe

Mr. in Mrs. Victor in Ančka Hovevar, lastnika

9413 St. Clair Ave.

VSAK PETEK SERVIRAMO RIBJO PEČENKO

KOKOŠJO VEČERJO SERVIRAMO VSAKI DAN

GODBA IGRA VSAK PETEK IN SOBOTO

Kadar zaželite dober prigrizek, fino pijačo in prijetno zabavo, obiščite našo gostilno.

Veselo velikonočno želimo vsem posestnikom in prijateljem!

THOMAS FLOWER SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Vsakovrstne cvetlice za vse namene
Prijazna postrežba — Lično delo
Sprejemamo tudi brzojavna naročila

Tomec bratje, lastniki

15800 Waterloo Rd. - IV 3200

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

JACOB FOOD MART

17703 Grovewood Ave. - KE 2855

Mi imamo vedno veliko zalogo prvovrstne grocerije, zelenjave in sadja. Pivo in vino, da ga vzamete domov.

DOPELJEMO NA DOM SE PRIPOROČAMO

YALE FLOWER SHOPPE

7910 St. Clair Ave. - HE 3370

Za velikonočne praznike si naročite krasno cvetje v loncih, šopkih ali sveže narezano, ter corsages, pri nas.

Točna in prijazna postrežba. — Cene so zmerne.

SOPKI ZA SVATBE, BOLNIKE IN PRIREDBE

Venci in cvetlice za vse prilike.

FRANK IN JOSEPHINE GARTROZA, lastnika

EUCLID OHIO BEVERAGES

635 EAST 200th STREET

PIVO — VINO

MEHKE PIJAČE IN CORDIALS

POKLIČITE IV 6556 ZA PROSTO DOSTAVO

Velik prostor za parkanje avtov.

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem našim gostom in prijateljem!

SODNA OBRAVNAVA V ČRNOMLJU KONČANA

(Dalje na 5. strani)

Žena Katica Smalcelj, ki je nastopala pred sodiščem sprva skrajno drzno in izjavljala, da se sploh ne čuti krive. Priznala je le, da je imela že od leta 1941 ljubavno razmerje s fašisti. Vse obdolžitve, ki so jih ostali soobtoženci izvedli proti njej, je zavračala in zanikala. Čeprav je obtoženi kaplan Savelli pri soočanju povedal, da mu je prinašala nešteta ovaduska poročila, in po imenu navedel posamezne primere, je vse to zanikala ter trdila, da sploh nikoli ni bila v župnišču. Ko ji je soobtožena Marija Iskra povedala v obraz, kako so stalno sodelovale in kako je prav ona vztrajala na ovadbah posameznih aktivistov, je obtožena Katica Smalcelj napadla Iskro, češ da laže in da naj rajše sama prizna, kaj je storila.

Predsednik: "Ona je priznala vse, kar je storila, toda vi in vaša mati zanikrno tajita. Vaš značaj sam kaže vašo moralno."

Obtožena Iskra: "Sama se je hvalila, da se bo poročila z Italijanom, da se bo pripeljala z avtomobilom in pljuje na ves slovenski narod, sedaj pa bo dobila plačilo od slovenskega naroda."

Obtožena Iskra je ponovno potrdila, da sta pri izdajalstvu sodelovali stara in mlada Smalceljeva in da sta zahtevali umor Kobetovih in drugih, ki sta jih smatrali za najbolj nevarne. Povedala je tudi, da je prav Marija Smalcelj dala pobudo za sestav seznama devet aktivistov osvobodilne fronte, ki so bili pozneje umorjeni.

Soobtoženi Cvetko je nadalje pri soočanju izpovedal, da je Katica Smalcelj prinašala belogardističnim skrivačem žganje, orehe in razno drugo hrano, kar pa je sedaj vztrajno zanikala. Prav tako je izpovedala, da se je po umoru devet aktivistov hvalila Marija Smalcelj: "Poglejte, kaj sem že storila, pa vendar tega nihče ne ve."

Obtoženi Cvetko je potrdil, da je stara Smalceljeva po umoru teh aktivistov izražala svoje veselje, da se je rešila teh nevarnih ljudi.

Obtožena Iskra je še povedala, da je prav Smalceljeva naročila, naj spletejo vence za umorjene aktiviste, da bi se na ta način prikrija svoj zločin.

S tem je bilo zasliševanje obtožencev končano ter razprava prekinjena. Nadaljevala se je ob 14.

Zasliševanje prič

V dokaznem postopku je bilo v sredo popoldne in v četrtek dopoldne zaslišanih 23 prič, ki so podrobno osvetlile zločine obtožencev. Po pričah je bilo zlasti osvetljeno sodelovanje obtožnega Miha Ponkeja v vohunski organizaciji in njegova dvolična vloga. Priče so tudi jasno dokazale da je bila obtožena Marija Smalceljeva najbolj nevarna vohunka.

Sklepni govor javnega tožilca

Ob 10. dopoldne je bil dokazni postopek končan nakar je dobil besedo javni tožilec tovariš Jože Petrič ki je v svojem govoru poudaril da je prav ta proces potrdil dejstvo da se je pretežni del slovenske duhovščine boril proti lastnemu narodu rušil enotnost jugoslovanskih narodov in šel brezobzirno preko nešteti žrtve, ki jih je povzročil lastnemu ljudstvu. Glavna sodna obramba je tudi pokazala, da je domača reakcija ostala brez sleherne zaslonbe med ljudstvom. Sam proces je ponovno vrnil vso luč na nemoralno početje gotovih ljudi z vatikanskimi krogi v ljubljanski škofiji sami. Naše ljudstvo ne bo nikoli pozabilo, da sta dajala Vatikan in visoki slovenski kler pobudo za razne zločine, ki so jih spro-

vajali okupatorji in njihovi pomagači na naši zemlji.

Javni tožilec je nato podrobno razčlenil krivdo in odgovornost posameznih obtožencev ter ob koncu poudaril da naj bo ta sodna obramba opomin k večji budnosti ljudskih množic in državnih organov v borbi proti sovražnikom naših narodov in naše države. Sodba naj bo oster opomin vsem, ki bi skušali zasadi nož delovnemu ljudstvu naše domovine v času ko gradi boljše življenje zase in za bodoča pokolenja.

Občinstvo je v nabito polni dvorani navdušeno pritrdjevalo tem besedam javnega tožilca.

Zatem so govorili branitelji obtožencev ki so navedli razne olajševalne okolnosti.

Na koncu so dobili besedo še obtoženci sami.

Obtoženi Savelli je v svoji zaključni besedi ostro obsodil početje protijudske duhovščine ki je tudi njega spravila na pot zločinov. Poudaril je, da sta vplivala nanj vzgoja v bogoslovju in vsa okolica, v kateri je živel. "Ta okolica je kazala navdušenje za vsa moja dejanja zoper narodno osvobodilno gibanje, kar me je še bolj podžigalo. Poleg tega je vplivalo name med okupacijo zadržanje skoro vse duhovščine, po okupaciji pa stiki z duhovščino, ki ni bila nikoli naklonjena ljudski oblasti, ampak celo sovražna. Prav ta stik

mi je dajal vedno nove pobude. Vem, da sem zločinec in da sem zaslužil strogo kazen. Spoznal pa sem vso gnilobo protijudske duhovščine in s tega mesta najodločneje obsojam vso tisto protijudsko duhovščino ki me je zapeljala do dejanj zaradi katerih se moram sedaj zagovarjati. Prosim sodišče za pravično sodbo."

Ostali obtoženci so podali samo kratke izjave in prosili za milo kazen le Jonke je bil užaljen da mu nočejo verjeti.

Ob 12.30 je bila sodna obravnava končana.

Sodba

Sodba je bila objavljena ob 14.30. Za sodbo je bilo ogromno zanimanje in se je že dolgo pred tem zbralo pred zvočnikom na cesti več sto ljudi sodna dvorana pa je bila zasedena do zadnjega kotička.

V največji tišini je predsednik sodnega senata tovariš Mirko Kušar razglasil sodbo s katero so bili vsi obtoženi spoznani za krive in obsojeni:

Viljem Savelli, Alfonz Jarc, Pavel Cvetko in Marija Smalcelj zaradi vojnih zločinov, vohunstva in izdajalstva na smrt z ustreliitvijo in zaplembo vsega premoženja.

Miha Jonke na 20 let, Katica Smalcelj na 10 let in Marija Iskra na pet let odvzema svobode s prisilnim delom ter nerazdeljivo na plačilo stroškov kazenskega postopka.

Občinstvo je sprejelo sodbo z velikim odobravanjem.

V naši trgovini boste dobili na izbero vedno obuvalo v najnovejših stilih in najbolj znanih izdelkov.

IMAMO UDOBNO OBUVALO ZA MOŠKE, ŽENSKÉ IN OTROKE PO ZMERNIH CENAH

Želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

MANDEL'S SHOE STORE

6125 ST. CLAIR AVE.

(LAUSCHETOVA POSLOPJE)

MIKE'S CAFE

1297 East 55th Street

PAULINE KOCJAN, lastnica

Zahvaljujemo se vsem našim gostom in prijateljem za obisk naše gostilne, ter se priporočamo za naklonjenost tudi v bodoče, ker vedno bomo postregli najboljše.

FINA PIJAČA IN OKUSEN PRIGRIZEK

Veselo velikonočno želimo vsem posestnikom in prijateljem!

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Joseph Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

6502 St. Clair Avenue

ENdicott 0583

452 East 152nd Street

IVanhoe 3118

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni najboljše postreči.

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Avenue

HEnderson 8638

Agnes Bukovec

Se priporočamo, da si nakupite pri nas najboljše svežega in doma prekajenega mesa

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

NAZNANILO

Cenjenim gospodinjam sporočamo, da imamo fino sveže in prekajeno meso po zmernih cenah. Za praznike si ga nabavite v naši mesnici. Imamo tudi vsakovrstne grocerijske potrebščine. — Se priporočamo za naklonjenost.

W. KLOPOTOWSKI

6901 St. Clair Ave., HE 6638

Vsem vesele velikonočne praznike in obilo piruhov!

Božeglav Winery

6010 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 0282

Vašim gostom boste za praznike dobro postregli ako jim boste servirali fino in slastno vino, katerega dobite pri nas vsakovrstnega.

Prodajamo na kozarce in steklenice ter se priporočamo za obisk. Pri nas boste vedno dobili veselo družbo in najboljše postrežbo.

Veselo velikonočno želimo vsem posestnikom in prijateljem!

MR. & MRS. L. ZUPANČIČ

1140 EAST 67th STREET

Grocerija

HEnderson 0336

Se priporočamo, da si nakupite dobre grocerije pri nas. Velika zaloga vsakovrstnih potrebščin za dobre obede.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

J. OBED

4504 St. Clair Avenue

SLAŠČICARNA

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOV!

Priporočamo našo slaščičarno v naklonjenost, kjer vam bomo vedno prvovrstno postregli.

Hecker Tavern

1194 EAST 71st STREET

John Sustaršič in Frank Hribar,

LASTNIKA

ENDicott 8866

GOSTILNA

Priporočamo se vsem prijateljem in znancem, da obiščejo našo gostilno, v kateri vam vedno postrežemo s finim pivom, vinom in žganjem. Na razpolago tudi imamo vedno okusen prigrizek.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

KUNSTEL'S NITE CLUB

ENDicott 9208

Special Friday Fish Fry

Saturday Chicken Dinner

Good Music

Come One, Come All—Come Big, Come Small

Call for Reservations

6616 St. Clair Avenue

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

JOSEPH DOLINAR

ST. CLAIR AVE. CAFE

6737 St. Clair Avenue

BEER — WINE — LUNCH — LIQUOR

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOV!

Vsem mojim odjemalcem se iskreno zahvaljujem za naklonjenost in se priporočam za bodoče.

OGRIN'S SHOE HOSPITAL

ANDREW OGRIN, lastnik

18508 Shawnee Avenue

Prežihov Voranc:

VICE

(Nadaljevanje)

"Jaz ne bom napravila nobene neumnosti."

"Vem, dekle, da ti tega ne boš napravila, toda drugi to lahko napravijo," se je hitel neznanec opravičevati. Ker sem molčala, je rekel: "Veš, koga si videla danes? — Partizana."

"Partizana . . ." sem se začudila, ko da bi ga razumela. V resnici pa nisem vedela, kaj mi je rekel.

"Partizana," je nadaljeval neznanec mirno. "Ti si danes po moji krivdi odkrila partizanski bunker na Komanskem in to bi ne smelo biti. Bunker je zdaj neraben, izdan in mi moramo iti drugam."

"Zaradi mene . . ." sem izdahnila.

"Ne, zaradi mene . . ."

Tedaj sem šele prišla k sebi. Skoraj zgrozila sem se: "Ali niste vi hostniki . . . ?"

"Hostniki nam pravijo to stran Drave, drugače smo partizani," je odgovoril neznanec.

"Ali ste vi, ki pobirate kmetom živež . . . ?" sem skoraj kriknila.

"Molči, abotnica," je ukazal neznanec in mi z roko skušal zakriti usta. "Mi kmetom ne storimo ničesar, če so naši," je dejal čez nekoliko časa.

V meni je vse vrel, ker se je strah mešal z željo po velikem doživetju, ki sem ga podzvestno pričakovala. Iz te omotice me je dvignila velika, živa moč.

"Zaradi mene ste lahko tukaj," sem rekla ponosno.

"Ali je res tako?" je vprašal neznanec.

"Res. Drava se bo prej obrnila navzgor."

To je bila že prisega, ki je privrela iz mojih prs.

Tedaj me je neznanec prijel za rpo in me potegnil s seboj, zraven pa je rekel:

"Jaz sem to vedel, zato sem nocoj prišel sem. Usediva se."

Odtegnila sem mu roko in se usedla poleg njega. Potem sva se začela pogovarjati. Najprej mi je razložil, kaj so partizani in zakaj se skrivajo po gozdovih. To je napravil tako lepo, da mi je postalo pri srcu čisto mehko. Govoril je, kako je za-

pustil doma starše in je šel, kakor so šli drugi, da se bori za domovino in za svobodo. Pravil je, da se bo zdaj začelo tudi po Kobanskem in da njihovo število vsak dan raste. Ljudstvo je zanje.

Ko je umolknil, se je moja prejšnja razburjenost polegla, postala sem mirna in zaupljivejša. Potem je vprašal, kako je pri nas z življenjem. Takrat sem mu začela pripovedovati, da ostanem le še par dni doma, potem pa odidem v Lipnico na delovno mesto, kamor me pošiljajo Nemci. On je rekel, da je škoda, ker grem iz domačega kraja, ker bi me tukaj potrebovali partizani, če bi namreč hotela delati zanje.

"Če bi smela in znala, bi delala," sem rekla nenavadno mirno, dasi sem vsa drgetala.

Neznanec pa ni odgovoril naravnost, ampak je še dalje murmul: "Škoda, da greš v Lipnico."

Bilo je že zelo pozno, ko sva se ločila.

"Ali se bova pred tvojim odhodom še videla?" je rekel hostnik nevsiljeno.

Dogovorila sva se še za poputnišnje, potem sva šla, jaz na levo, on na desno.

Doma sem se izgovorila, da sem bila pri Peklarku, toda ne vem, če so mi verjeli, ker sem bila zelo nemirna. Kakor hitro je bilo mogoče, sem izginila spat.

Nekaj čudnega je bilo, da sem komaj čakala večera, ko sva bila s hostnikom zmenjena. Na Lipnico oba dni še mislila nisem, hostnik pa mi je bil vedno pred očmi. Kakor bi me zadrževal, je bilo. Ni me vleklal k njemu njegova postava, ampak vse skupaj, kar je bilo s tem odkritjem zvezano, vsa skrivnost, ki ga je obdajala.

Zopet sem bila jaz prva na mestu. On pa niti ni prišel sam, ampak še z enim tovarišem. Ta je bil redkobesednejši kakor moj znanec, vendar je tudi on zelo vplival name. Naenkrat je rekel, ko smo tako sedeli ob studentu in strmeli v globačo, ki se je kakor teman preped vila proti Dravi:

"Dekle, stopi tudi ti k nam!"

Njegove besede me niso vzne-

mirile, zdale so se mi naravne. "Ko moram pa v Lipnico."

"Kakor nalašč je to. Ti greš v Lipnico in izgineš."

"Ali gre to . . . ?"

"Seveda gre!"

"Šlo je čisto gladko. V par besedah smo se zmenili, da odidem jaz z doma in grem na postajo, ko da bi se peljala v Lipnico. Potem se natihem vrnem in stopim med hostnike. Še tisti večer sem šla s hostnikom v njihov bunker, kjer je bilo še več ljudi. Med fanti sta bili tudi dve dekleti. Vse se mi je zdelo tako domače in prijetno, da bi bila kar ostala, ako bi bila že smela.

Cez dva dni sem vzela doma slovo in svoj punkeljc s perilom ter odšla proti Dravi. Nekaj časa sta šli še obe sestrji z menoj, blizu Drave pa sta se obrnili in odšli nazaj. Pred slovesom smo se objele in ena sestra mi je rekla:

"Glej, da boš hitro pisala."

"Tako bom pisala," sem objubila in se obrnila stran.

III

Tri mesece po mojem odhodu so doma dobili pismo iz Lipnice. Pisala sem na kratko, da sem zdrava in da mi dobro gre na novem službenem mestu. Doma so se oddahnili, toda njihovo veselje je trajalo le kratko časa: dopoldne so dobili pismo od mene, popoldne pa so padli v hišo žandarji ter vprašali:

"Kje imate vašo starejšo cundro?"

Domači so izbuljili oči.

"V Lipnici je in služi. Danes je pisala pismo . . ."

Žandarji so obračali pismo v rokah in se čudili, zakaj iz Lipnice so imeli prijavo, da nisem dospela na službeno mesto in da me je treba iskati. Predno so žandarji zapustili hišo, so še rekli:

"Nočemo ničesar, če vse skupaj ne smrdi po kakih banditskih poslih. Varujte se, Vicarji!"

Jaz sem v teh treh mesecih že parkrat preletela vso kobansko deželo od Lučan do Radlja in od Selnice do Ivnika. Postala sem partizanska kurirka. Prišla sem tudi do Lipnice, kjer so partizani imeli svoje postojanke. Meni ni bilo težko delati in imela sem

(Dalje na 8. strani)

ŽELIMO VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

NICK SPELICH

6210 White Avenue

HEnderson 2116

SLOVENSKA MLEKARNA

Cenjenim trgovcem in gospodinjam se naše podjetje toplo priporoča. — Imamo moderno urejeno mlekarno.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM!

FRANK STRUMBLY

STAVBENI KONTRAKTOR

Highland Road-Highland Heights

Telefon: Hillcrest 225 W 5

V slučaju, da se odločite dati zgraditi novo hišo, pokličite nas. Gotovi ste lahko, da bo vse prvovrstno izvršeno v vaše zadovoljstvo.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOV VAM ZELI

Tomsic Dry Cleaning

353 East 152nd Street

v Commodore Theatre poslopju

Peter Tomsic, lastnik

OBLEKA NAPRAVI ČLOVEKA

Dobro ščiščena in lepo zlikana obleka napravi vsakega lepega.

NAPRAVIMO VEDNO PRVOVRSTNO DELO

Samo pokličite KE 6680 pa pridemo iskat in dopeljemo nazaj.

Kdor hoče imeti za praznike kozarec dobrega vina, naj se oglasi pri nas.

KRAMER'S

BONDED WINERY

5303 St. Clair Avenue

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

DEBELAK'S SERVICE STATION

14702 Lake Shore Blvd. IV 2361

Cities Service Gas & Oil, Tires, Tubes, Accessories, Anti-Freeze, Lubrication, Fast Battery Service Batteries

ANTHONY F. DEBELAK, Prop.

OBIŠČITE NAŠO GOSTILNO!

Vedno boste dobro postreženi z najboljšim pivom, vinom in žganjem. Okusen prigrizek.

KERN CAFE

231 East 156 St. — IV 9555

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOV!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

LOUIS ERŠTE

6802 St. Clair Avenue

BONDED WINERY NO. 156

Mi imamo v zalogi vsakovrstna fina vina. Se priporočamo vsem za obisk. Pokličite nas po telefonu: HEnderson 3344

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE — HOUSES — LOTS AND FARMS

986 East 74th Street

HEnderson 6607

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN OBILO PIRUHOV!

Ako želite izpititi kozareček dobrega žganja ali kozarec svežega piva ali pristnega vina, pridite k nam.

SVETEK'S CAFE

MRS. ANTONIA SVETEK in SINOVI, lastniki

768 East 200th St.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele velikonočne praznike!

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

KALISH DEPARTMENT STORE

MODNA TRGOVINA — 7010 ST. CLAIR AVE.

BILL'S SHOE STORE

7008 ST. CLAIR AVENUE

Obuvalo za vso družino
Se priporočamo tudi za v bodoče.

DOMINIK LUŠIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th in St. Clair Avenue

Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete
gasolin ali olje za vaš avto.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

PRI NAS IZVRŠUJEMO VSA POPRAVILA NA
AVTIIH VSAKOVRSNIH IZDELKOV.

Avto lično prebarvamo in zravnamo ter popravimo
ogrodje. Cene so zmerne in delo jamčeno.

Prodajamo Hudson automobile

GABRIEL - LACKNER, INC.

15316 Waterloo Road

IVanhoe 5812

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

"A SERVICE TO RENDER MORE
PERFECT TRIBUTE"

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave. — EX. 0357

POGREBNI ZAVOD

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM
NAŠIM GOSTOM IN PRIJATELJEM!

Prijateljem in znancem se priporočamo za obisk
naše gostilne, kjer bomo ob vsaki priliki postregli pri-
jazno in točno z najboljšo pijačo—pivom, vinom in
žganjem ter okusnim prigrizkom.

BLUE DINE CAFE

FRANK IN JENNIE HRIBAR
TER SIN FRANK, ML.

VICE

(Nadaljevanje s 7. strani)

lepe uspehe. Bolj kakor zase, sem se bala za domače, za se-
stri in starše, ki o tem niso nič
vedeli in so mislili, da služim.
Za sestri je bila nevarnost, da
bi jih ne odpeljali kam v Nem-
čijo na delo, kakor so storili s
toliko drugimi.

Prepovedano mi je bilo hodi-
ti domov in večkrat se je zgo-
dilo, da sem šla ponoči trdo
mimo Vic, videla zvečer celo
lučke mežikati, toda oglasila se
nisem; čeprav me je strašno
imelo. Tisti bunker v Peklarje-
vem bregu so partizani kmalu
opustili in se preselili drugam.
Temu je bil kriv Peklar, ki se je
zadnje čase vedno hujše opija-
njal in vedno pogostejše vpil:

"Le čakajte, hudiči, da bom
jaz enkrat šel k hostnikom! Po-
tem boste še videli vraga!"

Policija bi lahko postala nanj
pozorna in cela reč bi se mogla
slabo končati. Zato smo se vse-
mu izognili na ta način, da smo
šli stran.

Tista tesnoba, ki me je nek-
daj doma mučila, je že zdavnaj
minula. To je bilo prav za prav
čudno. Včasih je bila podoba,
da me bo konec v teh kobanskih
globačah in mi bo zledenelo sr-
ce, ko sem imela pred seboj šir-
ne pohorske gozdove. Sedaj pa
se mi je vse zdelo tako lepo in
prijazno, tako svetlo in domače.
Bila sem kakor prepojena in
življenje me je kar neslo po na-
ših hribih in globačah.

Nekega dne pa sem zvedela,
da je moja sestra prejela poziv,
da mora na delo nekam v Nem-
čijo. Sedaj ni več bilo mogoče
odlašati. Nekega večera sem na
skrivnem prišla v Vice. Mati in
sestri so se jokale, ko so me za-
gledale. Nisem slabo izgledala
in oblečena sem bila dobro.

"Kaka si," je dejal oče samo-
dopadljivo.

Vsi smo bili srečni, ker smo
se našli zdravi pri domačem
ognjišču. Oče mi je pripovedo-
val, kake sitnosti so imeli doma
zaradi mene. To je trajalo nekaj
časa, potem je nastopil mir in

zdaž že dolgo ni bilo ničesar sli-
šati. Tokrat so zgrabili mojo se-
stro, ki je bila leto dni mlajša
od mene. Da bi ne mogla na-
praviti, kakor sem napravila
jaz, se je morala določenega dne
prijaviti na policijo v trgu, ki je
pripravljala transport delavcev
za Nemčijo.

"Ali boš šla?" sem jo vpra-
šala.

"Seveda bom šla, kaj pa ho-
čem?" je rekla sestra. Zapazila
sem, da njene plave oči strmi-
jo nekam mimo mene. To mi
je dalo poguma, da sem rekla:

"Pojdi rajši k nam. Par mese-
cev še in konec bo vsega."

Začela sem ji pripovedovati,
kakšen je vojaški položaj in da
se bliža konec tretjemu rajhu
ter Hitlerju. Dekle ni vedelo ni-
česar in me je hitro ubogalo.
Bala sem se staršev, da ji bosta
brnila, toda oba sta rekla:

"Nas bodo stiskali, to je go-
tovo. Mogoče bodo naju odpe-
ljali iz te globače, toda napravi,
kakor hočeš. Midva bova že ne-
kako..."

Tisti večer je naša družina še
mnogo bolj zrasla skupaj, zakaj
jaz res nisem pričakovala od
staršev takega stališča. Medtem
je namreč tudi na Kobanskem
postalo živahneje in partizani
niso bili več tako tuji kakor
pred letom. Z Nemci smo imeli
že veliko uspešnih borb in naše
ime je bilo zategadelj zelo zna-
no. Domači izdajalci in hitler-
janci so se nas hudo bali. Ne-
davno smo odpeljali mogočnega
hitlerjanca iz trga in ga kazno-
vali, kar je odobraval cela so-
seska. Zato je nastal velikan-
ski vihar na Kobanskem.

Se tisti večer je šla moja se-
stra z menoj v hosto. Dekle je
postalo dobra partizanka, ka-
kršnih je bilo malo pri nas.

Oče je imel zelo prav, ko se
je bal, da bodo domače zaradi
njene skrivnega odhoda hu-
do stiskali. Zaporedoma je imel
v hiši policijo in Vice so bile
dolgo časa zasedene. Moral je
tudi parkrat v trg na policijo,
kjer so mu grozili, da ga bodo
poslali v lager z materjo vred.

Oče pa še je dobro držal in
se je delal nevednega, kar se je

dalo. Naposled se je le izmazal.
Tako sva bili iz Vic že dve pri-
hostnikih, le tretja, najmlajša,
je bila še doma. Tedaj je nasto-
pila zima, zadnja vojna zima.
Takrat smo partizani že popol-
noma obvladali Kobansko. Naša
moč je segala že daleč noter v
nemško ozemlje, čez Zeleni trav-
nik in do Golice. To je bil Lac-
kov odred.

Tisto poslednjo zimo sem še
enkrat videla Vice. Prišla sem
namreč po najmlajšo sestro, ki
je še bila doma. Oče in mati se
tudi odhodu zadnjega otroka ni-
sta protivila, čeprav sta imela
oba solzne oči.

"Mora že tako biti," sta re-
kala oba. "Nič ne stori, če bo
zadelo naju dva, glavno je, da
ostanete otroci živi."

Bajta je ostala sama in zapu-
ščena v strmini.

IV

Vojne je bilo konec in želja
naših staršev, da ostanemo otro-
ci živi, se je izpolnila. Vse tri
smo ostale žive in zdrave. Jaz
edina sem dočkala svobodo na
Kobanskem, medtem ko sta mo-
ji sestri bili nekje na Pohorju.

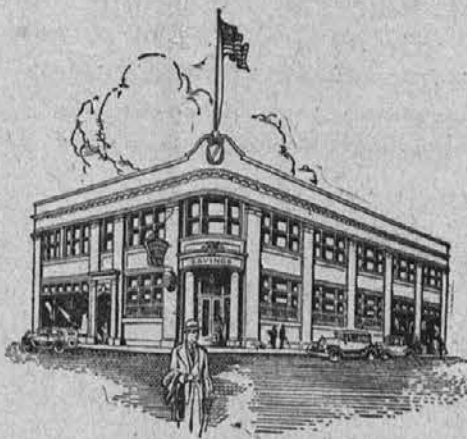
Moja prva pot po osvoboditvi
je bila na Vice. Šla sem ob Dra-
vi proti naši globači. Redke hiše
ob cesti so bile vse okrašene.
Drava je bila svetla in široka in
od obeh strani se je na njeni po-
vršini zrcalila pomlad. Hodila
sem, kakor bi me nosile perot-
nice. Nikjer, ne na nebu, ne na
zemlji nisem videla nobene sen-
ce.

Kmalu sem zapustila dravsko
sotesko in se obrnila v globačo,
ki je šla do Vic. Tudi naše tesne
Vice so bile svetle in sončne in
tista majhna voda v globači je
razkošno šumela sem dol k Dra-
vi, kjer je našla svojo smrt. Že
sem videla naše bregove, ki so
se spuščali v globačo, le bajte
še nisem mogla videti, ker je
bila gori na vrhu, ki je bil še
odmaknjen. Toda vsak čas se bo
tudi bajta pokazala. Meni je za-
čelo srce nemirno biti. Kmalu
bom tam, kjer sem se rodila in
odkoder sem odšla na tak skriv-
nosten način.

(Dalje prihodnjič)

PRESKRIBITE SE ZA BODOČNOST!

SHRANITE VAŠE PRIHRANKE TAM, KJER SE
BODO NAJBOLJE OBRESTOVALI

St. Clair Savings & Loan Co.

SLOVENSKA HRANILNICA

6235 ST. CLAIR AVENUE

HEnderson 5670

Vesele velikonočne praznike in
obilo piruhov želimo vsem!

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN
OBILO PIRUHOV!

OHIO FURNITURE & MUSIC COMPANY

6321-23 St. Clair Avenue

ENdicott 5016

ZA NAJNOVEJŠE POHISTVO IN ELEKTRICNE
PREDMETE PRIDITE K NAM

Veselo velikonoč želimo vsem posetnikom
in prijateljem!

MR. IN MRS. FRANK TELICH

17105 GROVEWOOD AVE.

IV 7273

Slovenska gostilna, kjer boste vedno prijazno
postreženi.

Vino—pivo—žganje—dober prigrizek.

NOVE STREHE!

Roof Repairing

Ako potrebujete novo stre-
ho, ali popravilo na starih,
lahko dobite vsa navodila
pri nas. Se toplo priporoča

Jerry Glavac & Son

SHEET METAL & ROOFING

1052 ADDISON RD. HE 5779

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN
OBILO PIRUHOV!

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN
OBILO PIRUHOV!

JAMES SLAPNIK, JR.

6620 St. Clair Avenue

HEnderson 8824

CVETLICAR

Iskreno se zahvaljujemo za dosedanje naklonje-
nost, ter se cenjeni javnosti priporočamo za v bodoče.
Mi imamo vedno najlepše cvetlice in šopke ter vence za
vsak slučaj, najsibo vesel ali žalosten.

CENE ZMERNE

SE PRIPOROČAMO

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

FRANK BARAGA — J. LEVSTIK

VSEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE IN
OBILO PIRUHOV!

BEER MUSIC
DANCING
Lunches
Dinners
Suppers

Se priporočamo, da nas obiščete za praznike. Po-
stregli vam bomo z najboljšim pivom, žganjem in vi-
nom ter z finim prigrizkom.